

II. Lærere og andre videnskabelige Tjenestemænd samt Censorer.

a. Afgang og Udnævnelser m. v.

Oversigt for Aaret 1938—39.

Det teologiske Fakultet.

Professor i systematisk Teologi, Dr. theol. Ed. Geismar afgik ved Døden den 14. Maj 1939. Han var Universitetslærer fra 1921 til sin Død.

Under 22. April 1939 blev ekstraordinær Docent i Missionshistorie Lorenz Bergmann udnævnt til Professor ekstraordinarius i samme Fag ved Universitetet fra den 1. April 1939 at regne, se nedenfor Side 44.

Under 24. Juli 1939 blev Docent i systematisk Teologi N. H. Søb udnævnt til Professor i samme Fag ved Universitetet fra den 1. August 1939 at regne, se nedenfor Side 46.

Under 12. November 1938 meddelte Ministeriet Professor Aage Bentzen Fritagelse for at holde Forelæsninger i Foraarssemestret 1939 af Hensyn til Udarbejdelsen af nogle Lærebøger for de Studerende (J. Nr. 3 m/38).

Cand. theol. Børge Diderichsen ansattes som Assistent ved Teologisk Laboratorium fra den 1. Februar 1939 (J. Nr. 111 b/39).

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

Under 19. April 1939 blev Docent i Statsvidenskab, Dr. polit. Carl Iversen udnævnt til Professor ekstraordinarius i samme Fag ved Universitetet fra den 1. April 1939, se nedenfor Side 47.

Paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1661—62 fornyedes for 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne den tidligere givne Bevilling paa 2400 Kr. aarlig til et Lektorat i Socialpolitik for Nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs (J. Nr. 260/38).

Under 16. Marts 1939 blev der meddelt Kontorchef P. P. Sveistrup Fornyelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Nationaløkonomi (Driftsøkonomi) ved Universitetet (J. Nr. 174/39).

Under 25. November 1938 blev Landsretssagfører N. P. Madsen-Mygdal beskikket som Lektor i Retsvidenskab ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. December 1938 at regne, se nedenfor Side 48.

Under 2. Juni 1939 blev Byretsdommer, Lektor i Retsvidenskab, Dr. jur. Erwin Munch-Petersen beskikket som Lektor i samme Fag ved Universitetet i et paa Finansloven for 1939—40 oprettet Lektorat i Retsvidenskab, se nedenfor Side 49.

Under 12. Juli 1939 blev Ekspeditionssekretær i Justitsministeriet, Dr. jur. C. Popp-Madsen beskikket som Lektor i Retsvidenskab ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Juli 1939 at regne, se nedenfor Side 52.

Under 7. Juli 1938 bifaldt Universitetets Rektor efter Indstilling fra Fakultetet, at Kontorchef i 3. Hovedrevisorat A. A. Eken blev ansat som Lærer i Regnskabsteknik og Regnskabskritik for Universitetets Studerende for eet Aar fra den 1. September 1938 at regne (J. Nr. 299/38).

Under 22. Juni 1939 bifaldt Ministeriet efter Indstilling fra Fakultetet og Universitetets Rektor, at Højesteretssagfører, Dr. jur. J. Hartvig Jacobsen blev antaget som Eksaminatorsuppleant ved den juridiske Embedseksamen Sommeren 1939 (J. Nr. 314/39).

I Anledning af Professor, Dr. polit. Axel Nielsens Sygdom overtog Professor i Historie, Dr. phil. Albert Olsen Undervisningen i økonomisk Historie for de statsvidenskabelige Studerende i Foraarsselestret 1939. Samtidig blev der af Universitetets Konto 6. Vikarudgifter udredet et Beløb af 1000 Kr. til Honorering af 2 Assisterter for Professor Albert Olsen, Mag. art. Sven Henningsen og Mag. art. Sv. Christiansen (J. Nr. 130/39).

Under 20. September 1938 fritog Ministeriet efter Ansøgning fhv. Landsdommer C. Bærentsen for Hvervet som Censor ved de juridiske Eksaminer fra den 30. s. M. at regne og beskikkede samtidig Højesteretsdommer V. Topsøe-Jensen til at varetage det nævnte Hverv fra den 1. Oktober 1938 at regne for Resten af 3-Aaret 1. April 1937—31. Marts 1940 (J. Nr. 83 g/38).

Under 6. Marts 1939 beskikkede Ministeriet Økonomidirektør E. Rambusch og Kontorchef Kjeld Johansen som Censorer ved den statsvidenskabelige Eksamen for Resten af 3-Aaret 1. April 1937 til 31. Marts 1940 (J. Nr. 83 b/39).

Under 3. Juni 1939 meddelte Ministeriet Professor, Dr. jur. Henry Ussing Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efteraarsemestret 1939 af Hensyn til nogle litterære Arbejder, der var paatrængende nødvendige for Undervisningen (J. Nr. 3 d/39).

Under 30. Juni 1939 meddelte Ministeriet Professor Jens Warming Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efteraarsemestret 1939 af Hensyn til den fortsatte Udarbejdelse af den nye Udgave af hans Bog »Danmarks Erhvervs- og Samfundsliv« (J. Nr. 3 e/39).

Det lægevidenskabelige Fakultet.

Lektor i Parasitologi og medicinsk Bakteriologi, Dr. med. Vilh. Jensen afgik ved Døden den 2. September 1938. Han var Universitetslærer fra 1918 til sin Død.

Fhv. Professor i intern Medicin, Dr. med. Chr. Gram afgik ved Døden den 14. November 1938. Han var Universitetslærer fra 1891 til 1923.

Professor i epidemiske Sygdomme, Dr. med. V. Bie afgik ved Døden den 2. Januar 1939. Han var Universitetslærer fra 1915 til sin Død.

Under 7. Januar 1939 blev Dr. med. Viggo Friedenreich beskikket som Lektor ved Universitetet i Parasitologi og medicinsk Bakteriologi for Tiden 1. Januar—31. Marts 1939. Under 31. Marts 1939 blev hans Beskikkelse forlænget for Tiden 1. April 1939—31. Marts 1941, se nedenfor Side 52.

Under 15. Maj 1939 blev Overlæge, Dr. med. Poul Schultzer beskikket som Lektor i systematisk Medicin ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne, se nedenfor Side 56.

Under 13. Maj 1939 blev Overlæge ved Ortopædisk Hospital Poul Guildal beskikket til at holde Kursus med de lægevidenskabelige Studerende ved Universitetet i ortopædiske Sygdomme for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne, saaledes at han skulde være pligtig at undervise efter Fakultetets nærmere Bestemmelse, jfr. nedenfor Side 156 (J. Nr. 439/37).

Under 29. Juli 1938 blev Overlæge ved Bispebjerg Hospitals Afd. C., Dr. med. Knud Secher beskikket som Professor ved den kliniske Praktikantundervisning i Medicin for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. September 1938 at regne, jfr. nedenfor Side 158 ff.

Under 30. Januar 1939 beskikkede Ministeriet efter det lægevidenskabelige Fakultets og Konsistoriums Indstilling Overkirurg ved Finseninstitutet Ole Chievitz, Overlæge ved Sundby Hospitals Afdeling for Øre-, Næse- og Hals sygdomme, Dr. med. Robert Lund, Overlæge ved Kommunehospitalets Afdeling for Øjensygdomme, Dr. med. Ejler Holm og Overlæge ved Kommunehospitalets Afdeling for Hud- og Kønssygdomme, Dr. med. Arne Kissmeyer som Professorer ved den kliniske Praktikantundervisning henholdsvis i Fagene Kirurgi, Otolaryngologi, Oftalmologi og Dermato-Venerologi for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Februar 1939 at regne med Forpligtelse til at afholde Kliniker i vedkommende Fag for de Studerende efter den til enhver Tid gældende Undervisningsordning, derunder for de 3 sidstnævnte Stillingers Vedkommende, saafremt det maatte blive forlangt, at deltage i Afholdelsen af de til de kliniske Kurser hørende Prøver. Da Overlæge Kissmeyer afgik ved Døden den 3. Februar 1939, beskikkede Ministeriet efter det lægevidenskabelige Fakultets og Konsistoriums Indstilling Overlæge ved Finseninstitutet, Dr. med. Svend Lomholt

som Professor ved den kliniske Praktikantundervisning i Dermato-Venerologi for Tiden 1. Juli 1939—1. Februar 1942, jfr. nedenfor Side 158 ff. (J. Nr. 201/38 og 156/39).

I Anledning af Professor, Dr. med. Oluf Thomsens Sygdom bifaldt Ministeriet under 1. Februar 1939 efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor, at Eksaminationen i Almindelig Patologi (skriftlig og mundtlig) ved den lægevidenskabelige Embedseksamen Vinteren 1939 blev overdraget Lektor, Dr. med. Viggo Friedenreich mod et Vederlag af 10 Kr. pr. Kandidat ved den mundtlige Prøve og et Vederlag af 5,25 Kr. ved den skriftlige Prøve.

I Anledning af Professor, Dr. med. Oluf Thomsens fortsatte Sygdomsforfald bifaldt Ministeriet under 25. Februar 1939 efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor, at Undervisningen i Almindelig Patologi i Foraarssemestret 1939 blev overdraget Lektor, Dr. med. Viggo Friedenreich mod et Vederlag paa 600 Kr. Der blev tillige i Tiden 1. Januar—30. April 1939 bevilget et Beløb af 315 Kr. maanedlig til Antagelse af en honorarlønnet videnskabelig Assistent ved Institutet for almindelig Patologi. Endelig blev det overdraget Lektor Friedenreich at varetage Eksaminationen i Almindelig Patologi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen Sommeren 1939 paa samme Vilkaar som i Vinteren 1939 (J. Nr. 284/38).

Efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Konsistorium bifaldt Ministeriet under 18. April 1939, at det under Vakancen i Universitetets Lærerpost i epidemiske Sygdomme blev overdraget den konstituerede Overlæge ved Blegdamshospitalet, Dr. med. A. Eldahl at afholde det for de Studerende obligatoriske Kursus i epidemiske Sygdommes Klinik i Foraarssemestret 1939 mod et Vederlag paa 1000 Kr. (J. Nr. 175/39).

I Anledning af Professor, Dr. med. S. Kjærgaards Sygdom blev det overdraget Professor ved den kliniske Praktikantundervisning Overkirurg Ole Chievitz at eksaminere 32 Kandidater ved den mundtlige Prøve i Kirurgi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen Sommeren 1939 mod et Vederlag af 10 Kr. pr. Kandidat (J. Nr. 333/39).

Under 1. September 1938 fritog Ministeriet efter Ansøgning Professor ved Aarhus Universitet, Dr. med. Fritz Schönheyder for hans Hverv som Censor i Biokemi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af 6-Aaret 1. November 1933—31. Oktober 1939 (J. Nr. 83 d/38).

Under 3. September 1938 fritog Ministeriet efter Ansøgning Dr. med. J. P. Gregersen for Hvervet som Censor i Farmakologi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af 6-Aaret 1. November 1933—31. Oktober 1939 (J. Nr. 83 e/38).

Under 14. November 1938 beskikkede Ministeriet efternævnte som Censorer eller Censorsuppleanter ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af 6-Aaret 1. November 1933—31. Oktober 1939,

i Fysiologi: Dr. med. Georg Brun som Censor, Dr. med. Erling Lundsten som 1. Censorsuppleant; i Farmakologi: Dr. med. Erik Jacobsen som Censor; i Kirurgi: Overkirurg, Dr. med. C. C. Fleischer-Hansen som 2. Censorsuppleant; i Biokemi: Dr. med. Herman Kalckar som Censor (J. Nr. 83 c/38).

Under 30. December 1938 beskikkede Ministeriet Overlæge, Dr. med. Poul Schultzer som Censor i Medicin og Overlæge, Dr. med. Sk. V. Gudjonsson som Censor i Hygiejne ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af 6-Aaret 1. November 1933—31. Oktober 1939 (J. Nr. 83 h/38).

Under 31. Januar 1939 fritog Ministeriet efter Ansøgning Dr. med. Svend Felding for Hvervet som 4. Censor i Kirurgi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af 6-Aaret 1. November 1933—31. Oktober 1939 (J. Nr. 83 a/39).

Under 9. Juni 1939 fritog Ministeriet efter Ansøgning Professor, Dr. med. E. Meulengracht for Hvervet som Medlem af Komiteen til Valg af Censorer ved den lægevidenskabelige Embedseksamen og beskikkede under 16. August 1939 Professor, Dr. med. H. C. Gram som Medlem af nævnte Komité (J. Nr. 83 e/39).

Under 8. Maj 1939 beskikkede Ministeriet efternævnte som Censorer eller Censorsuppleanter ved Embedslægeeksamen for 3-Aaret 1. April 1939—31. Marts 1942, i Retspsykiatri: Overlægerne, Dr. med. N. C. Borberg og Dr. med. Jens Chr. Smith som Censorer, Afdelingslæge Otto Jacobsen som Suppleant; i Retsmedicin: Amtslæge, Dr. med. Max Christiansen og Overlæge, Dr. med. Knud H. Krabbe som Censorer, Professor, Dr. med. Daniel Jacobson som Suppleant; i Hygiejne: Medicinaldirektør, Dr. med. Johs. Frandsen og Direktør, Dr. med. Th. Madsen som Censorer, Professor, Dr. med. Sk. V. Gudjonsson som Suppleant; i Epidemiologi: Amtslæge, Dr. med. Max Christiansen og Direktør, Dr. med. Th. Madsen som Censorer, Afdelingsforstander, Dr. med. Martin Kristensen som Suppleant; i Medicinallovgivning: Medicinaldirektør, Dr. med. Johs. Frandsen og Professor, Dr. med. S. Monrad som Censorer, Amtslæge, Dr. med. Max Christiansen som Suppleant (J. Nr. 276 a/39).

Cand. med. Benedict Westergaard meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Fødeafdeling A fra den 1. September 1938.

Dr. med. Mogens Ellermann meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Nerve- og neurokirurgiske Sygdomme fra den 1. Oktober 1938.

Cand. med. Aksel Harrestrup Andersen ansattes som Assistent ved Farmakologisk Institut for 1 Aar fra den 1. Oktober 1938.

Cand. med. Erik D. Bartels ansattes som Assistent ved Institutet for human Arvebiologi og Eugenik for 1 Aar fra den 1. Oktober 1938.

Cand. med. Harry Brocks ansattes som Assistent ved Retsmedicinsk Institut for 1 Aar fra den 1. Oktober 1938.

Cand. med. Alfred Andersen ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Fødeafdeling A for 1 Aar fra den 1. Oktober 1938.

Cand. med. Povl W. Bræstrup meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Børnesygdomme fra den 1. November 1938.

Cand. med. Tage Espersen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling A fra den 1. November 1938.

Dr. med. Knud Brøchner-Mortensen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent under Professoratet i intern Medicin, knyttet til Rigshospitalets medicinske Poliklinik fra den 1. November 1938.

Cand. med. Helge Fabers Ansættelse som Assistent ved Retsmedicinsk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1938.

Cand. med. Fritz Reymann ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Hud- og Kønssygdomme for 1 Aar fra den 1. November 1938.

Cand. med. J. Flamand Christensen ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Børnesygdomme for 1 Aar fra den 1. November 1938.

Cand. med. Helge Christensen ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling A for 1 Aar fra den 1. November 1938.

Cand. med. Niels Bay ansattes som klinisk Assistent under Professoratet i intern Medicin, knyttet til Rigshospitalets medicinske Poliklinik for 1 Aar fra den 1. November 1938.

Cand. med. Oscar Bach ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øre-, Næse- og Halssygdomme for 1 Aar fra den 1. November 1938.

Cand. med. Villars Lunn's Ansættelse som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. December 1938.

Cand. med. Karl G. Bentsen ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Nerve- og neurokirurgiske Sygdomme for 1 Aar fra den 1. December 1938.

Cand. med. Jørgen Ganes ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling C. for 1 Aar fra den 1. December 1938.

Under 7. Januar 1939 bifaldt Ministeriet efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor, at fast videnskabelig Assistent ved Retsmedicinsk Institut, Dr. med. Viggo Friedenreich fra den 1. Januar 1939 at regne forrettede Tjeneste ved Institutet for almindelig Patologi, jfr. nedenfor Side 52.

Cand. med. Gudmund Magnussen ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling for 1 Aar fra den 1. Januar 1939.

Cand. med. Poul Vedel Marcussens Ansættelse som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1939.

Cand. mag. Frk. Margrethe Hejde Simesens Ansættelse som Assistent ved Farmakologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Marts 1939.

Cand. med. Henning Skydsgaards Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. Marts 1939.

Dr. med. Erik Husfeldts Ansættelse som Assistent i operativ Kirurgi (prosector chirurgiae) forlængedes med 1 Aar fra den 1. Marts 1939.

Cand. med. Mogens Trier meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling B. fra den 1. April 1939.

Cand. med. Ole Remvigs Ansættelse som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1939.

Cand. med. Ole Frederiksens Ansættelse som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1939.

Cand. med. Hans-Henrik Jacobsen ansattes som Assistent ved Normal-anatomisk Museum for 1 Aar fra den 1. April 1939.

Cand. med. Jørgen Frost ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling B for 1 Aar fra den 1. April 1939.

Cand. med. Erik Andreasens Ansættelse som Assistent ved Normal-anatomisk Museum forlængedes med 1 Aar fra den 1. Maj 1939.

Cand. med. O. Gottlieb ansattes som Assistent ved Normal-anatomisk Museum for 1 Aar fra den 1. Maj 1939.

Cand. med. Niels Riskærs Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling D forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juni 1939.

Cand. med. Gunnar Teilums Ansættelse som Assistent ved Patologisk-anatomisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juli 1939.

Cand. med. E. Trier Mørchs Ansættelse som Assistent ved Institutet for human Arvebiologi og Eugenik forlængedes med 1 Aar fra den 1. August 1939.

Cand. med. J. Flamand Christensen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Børnesygdomme fra den 1. August 1939.

Cand. polyt. Johs. Glavinds Ansættelse som Assistent ved Biokemisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. August 1939.

Cand. med. H. Venndts Ansættelse som Assistent ved Biokemisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. August 1939.

Cand. med. Poul Vedel Marcussen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi fra den 1. September 1939.

Paa Normeringsloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 4611, blev der tillagt fast videnskabelig Assistent ved Patologisk-anatomisk Institut, Dr. med. V. Eskelund Ret til Pension, uanset han ved sin faste Ansættelse i Statens Tjeneste var fyldt 40 Aar, og der blev tillige tillagt ham Pensionsanciennitet fra den 1. August 1935 at regne (J. Nr. 9 t/38).

Under 13. Januar 1939 meddelte Ministeriet fast videnskabelig Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut, Cand. med. Herman Kalckar Orlov i Tiden 1. Februar 1939—1. Marts 1940 af Hensyn til et Studieophold i Californien (J. Nr. 291 b/38).

Det filosofiske Fakultet.

Docent i anvendt Psykologi, Dr. phil. R. H. Pedersen afgik ved Døden den 16. September 1938. Han var Universitetslærer fra 1922 til sin Død.

Docent i østasiatiske Sprog med særligt Henblik paa Kinesisk, Dr. phil. Kurt Wulff afgik ved Døden den 4. Maj 1939. Han var Universitetslærer fra 1926 til sin Død.

Under 19. April 1939 blev Docent i Kunsthistorie, Dr. phil. C. Elling udnævnt til Professor i samme Fag ved Universitetet fra den 1. April 1939 at regne, se nedenfor Side 57.

Under 18. Maj 1938 blev der meddelt F. Y. Thompson Fornyelse af den ham tidligere meddelte Konstitution som Docent i Engelsk ved Universitetet, dog uden Sæde i den akademiske Lærerforsamling, for Halvaaret 1. September 1938—31. Januar 1939. Da Docent Thompson paa Grund af Udnævnelse til en Lærerpst ved et rumænsk Universitet maatte opgive sin Stilling ved Københavns Universitet fra den 15. Oktober 1938 at regne, konstituerede Ministeriet efter Indstilling af det filosofiske Fakultet og Universitetets Rektor under 14. December 1938 A. F. Colborn som Docent i Engelsk ved Universitetet, dog uden Sæde i den akademiske Lærerforsamling, for Tiden 1. Januar 1939—31. Januar 1940. Saavel Docent Thompson som Docent Colborn oppebar under deres Ansættelse desuden det Beløb af 150 £, som af »The British Council« var stillet til Raadighed til Honorering af en indfødt engelsk Lektor ved Universitetet, men som af Universitetet var foreslaaet anvendt paa denne Maade, indtil et saadant Lektorat kunde blive oprettet, jfr. Universitetets Aarbog for 1937—38, Side 35 (J. Nr. 252/36 og 377/38).

Under 19. December 1938 blev Dr. phil. Günther Jungbluth beskikket som tysk Lektor ved Universitetet fra den 1. Januar 1939 at regne, se nedenfor Side 60.

Under 6. Februar 1939 blev der meddelt Lektor, Dr. phil. H. Bach, som var blevet udnævnt til Professor i Tysk ved Aarhus Universitet, Afsked fra hans Stilling som Lektor i tysk Sprog ved Universitetet fra den 31. December 1938 at regne (J. Nr. 100 a/39).

Under 6. Februar 1939 blev Cand. mag. Peter Jørgensen beskikket som Lektor i tysk Sprog ved Universitetet for Tiden 1. Januar 1939—31. Marts 1941, se nedenfor Side 61.

Under 2. Februar 1939 blev der meddelt Inspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. Johs. Brøndsted Fornyelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Februar 1939 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i nordisk Arkæologi ved Universitetet (J. Nr. 119/39).

Under 22. Marts 1939 blev der meddelt Lektor Viggo Forchhammer Fornyelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Tale og Sang ved Universitetet (J. Nr. 185/39).

Under 5. April 1939 blev der meddelt Dr. phil. Fru Valfrid Palmgren Munch-Petersen Fornyelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne af hendes Beskikkelse som Lektor i Svensk ved Universitetet, jfr. angaaende Fornyelse af Lektorhonoraret for 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1661—62 (J. Nr. 253/38 og 191/39).

Under 5. April 1939 blev der meddelt Mag. art. K. Barr Fornyelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i klassisk Filologi ved Universitetet, jfr. angaaende Fornyelse af Lektorhonoraret for 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1661—62 (J. Nr. 252/38 og 199/39).

Under 12. April 1939 blev der meddelt Dr. phil. Chr. Matras Fornyelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Færøsk ved Universitetet, jfr. angaaende Fornyelse af Lektorhonoraret for 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1663—64 (J. Nr. 254/38 og 212/39).

Under 20. April 1939 blev Mag. art. Jens Peter Larsen beskikket som Lektor i Musikvidenskab ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne, se nedenfor Side 63.

Under 25. April 1939 beskikkede Ministeriet efternævnte som Censorer og Censorsuppleanter ved Skoleembedseksamen under Fakultetet og under det humanistiske Fakultet ved Aarhus Universitet for Treaaret 1. April 1939—31. Marts 1942, i Dansk: Ordbogsredaktør, Dr. phil. Aage Hansen, Lektor, Mag. art. E. Borup Jensen, Adjunkt, Dr. phil. Paul Krüger og Ordbogsredaktør, Cand. mag. Jørgen Glahder som Censorer, Lektor, Cand. mag. Niels Nielsen som Suppleant; i Engelsk: Rektor, Cand. mag. Sv. Bruun, Lektor, Cand. mag. H. Helweg-Møller, Rektor, Cand. mag. H. M. Jensen og Lektor, Cand. mag. K. V. Olsen som Censorer, Rektor, Cand. mag. Chr. Nielsen som Suppleant; i Tysk: Adjunkt, Dr. phil. Karl Bock, Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen, Adjunkt, Dr. phil. Holger Johansen og Borgmester, Dr. phil. Ernst Kaper som Censorer; i Fransk: Rektor, Dr. phil. J. K. Larsen, Lektor, Cand. mag. P. E. Langballe,

Lektor, Mag. art. Ole Olesen og Lektor, Cand. mag. Otto Svanholt som Censorer, Lektor, Cand. mag. Tage Brüel som Suppleant; i Græsk og Latin: Lektor, Cand. mag. H. Boisen, Lektor, Mag. art. Ove Jørgensen, Bibliotekar, Dr. phil. Hans Ræder og Adjunkt, Cand. mag. C. F. Wiese som Censorer, Adjunkt, Cand. mag. Per Krarup som Suppleant; i Historie: Lektor, Cand. mag. K. Kretzschmer, Seminarieførstander, Cand. mag. Ernst Larsen, Lektor, Cand. mag. A. Strehle og Rektor, Cand. mag. A. J. West som Censorer; i Sang og Musik: Adjunkt, Cand. mag. Knud Olrik og Organist, Mag. art. Mogens Wøldike som Censorer, Adjunkt, Cand. mag. Karl S. Clausen som Suppleant; i Kristendomskundskab: Provst, Dr. theol. S. A. Becker og Professor, Dr. phil. O. E. Ravn som Censorer. For Bibliotekar Ræders Vedkommende gjaldt Beskikkelsen dog kun til 31. Marts 1940 (J. Nr. 83 c/39).

Mag. scient. E. Tranekjær Rasmussen meddeltes fast Ansættelse som fast videnskabelig Assistent ved Psykologisk Laboratorium fra den 1. April 1939 med Lønningsanciennitet fra den 1. November 1938 at regne (J. Nr. 178 b/39).

Fru Annie M. Holch Justesens Ansættelse som Assistent ved Undervisningen i Hollandsk fornyedes for 2 Aar fra den 1. April 1939 (J. Nr. 318/37).

Efter at Bibliotekar, Dr. phil. Hans Ræder havde meddelt, at han ønskede at opgive sin Virksomhed som Lærer i elementært Græsk ved Universitetet med Udgangen af Januar Maaned 1939, bifaldt Universitetets Rektor under 1. Marts 1939, at denne Undervisning blev overtaget af Lektor, Mag. art. K. Barr (J. Nr. 65 b/39).

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Fhv. Professor i Botanik, Dr. phil. L. Kolderup Rosenvinge afgik ved Døden den 18. Juni 1939. Han var Universitetslærer fra 1898 til 1928.

Under 26. April 1939 blev der meddelt ekstraordinær Professor i Ferskvandsbiologi, Dr. phil. C. Wesenberg-Lund Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 30. April 1939 at regne (J. Nr. 309/37).

Under 12. Maj 1939 blev fast videnskabelig Assistent ved Ferskvandsbiologisk Laboratorium, Dr. phil. Kaj Berg udnævnt til Professor i Ferskvandsbiologi ved Universitetet fra den 1. Maj 1939 at regne, se nedenfor Side 64.

Under 30. Januar 1939 blev der meddelt Professor i Geografi, Dr. phil. M. Vahl Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. August 1939 at regne (J. Nr. 234/38).

Under 22. Marts 1939 blev Lektor, Dr. phil. Niels Nielsen udnævnt til Professor i Geografi ved Universitetet fra den 1. September 1939 at regne, se nedenfor Side 69.

Under 3. Februar 1939 blev der meddelt Lektor, Dr. phil. Christian Møller Fornydelse for Aaret 1939 af hans Beskikkelse som Lektor ved Institutet for teoretisk Fysik (J. Nr. 10 a/39).

Under 2. Januar 1939 blev der meddelt Lektor ved Metropolitan-skolen J. K. Eriksen Fornydelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Februar 1939 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i fysiske Undervisningsforsøg ved Universitetet (J. Nr. 405/38).

Under 26. Juni 1939 fornyedes den fast videnskabelig Assistent ved Kemisk Laboratorium Cand. polyt. et Mag. scient. N. Berg tidligere meddelte Beskikkelse til at assistere ved Undervisningen og Eksamen i Kemi til Lærerprøven under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet for 3 Aar fra den 1. August 1939 at regne (J. Nr. 294/39).

Under 8. November 1939 blev der meddelt Amanuensis ved Universitetet, Lektor, Dr. phil. P. Brandt Rehberg Fornydelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Juni 1939 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Zoofysiologi ved Universitetet, jfr. angaaende Fornydelse af Lektorhonoraret for 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne, Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1663—64 (J. Nr. 248/38 og 412/39).

Under 26. April 1939 beskikkede Ministeriet efternævnte som Censorer og Censorsuppleanter ved Skoleembedseksamen under Fakultetet for Treareet 1. April 1939—31. Marts 1942, i Matematik: Rektor V. A. C. Jensen og Professor, Dr. phil. Jacob Nielsen som Censorer, Rektor L. Willesen og Professor, Dr. phil. Børge Jessen som Suppleanter; i Fysik: Rektor L. Christiansen og Professor A. W. Marke som Censorer, Adjunkt S. Sikiær og Statsmeteorolog Helge Petersen som Suppleanter; i Kemi: Rektor L. J. Ring og Professor, Dr. phil. Niels Bjerrum som Censorer, Lektor N. V. Due og Professor, Dr. phil. H. Baggesgaard Rasmussen som Suppleanter; i Astronomi: Dr. phil. O. Krag og Dr. phil. C. Burrau som Censorer, Rektor J. Braae og Lektor Alb. Christensen som Suppleanter; i Zoologi, I. Del: Lektor, Dr. phil. H. Brøndsted og fhv. Museumsbestyrer, Dr. phil. Th. Mortensen som Censorer, Lektor J. Brændegaard og Museumsbestyrer, Dr. phil. K. L. Henriksen som Suppleanter; i Zoologi, II. Del: Lektor V. Tuxen og Professor, Dr. phil. Mathias Thomsen som Censorer, Adjunkt K. V. Ravn og Dr. phil. H. Lemche som Suppleanter; i Botanik: Adjunkt Mogens Lund og Professor, Dr. phil. Ove Paulsen som Censorer, Cand. mag. H. Jonassen og Lektor, Dr. phil. J. Boye Petersen som Suppleanter; i Plantefysiologi og Genetik: Adjunkt E. Schønning og Laboratorieførstander, Dr. phil. Niels Nielsen som Censorer, Adjunkt, Dr. phil. P. Gelting og Mag. scient. Mogens Westergaard som Suppleanter; i Geologi: Lektor, Frk. Sophie Petersen og Museumsinspektør, Lektor, Dr. phil. Chr. Poulsen som Censorer, Lektor, Dr. phil. Niels Nielsen og Dr. phil. Helge Gry som Suppleanter; i Geografi: Lektor P. A. Andersen og Lektor, Dr. phil. Niels Nielsen som Censorer, Adjunkt

Johs. Reumert og Lektor E. Storgaard som Suppleanter; i Gymnastikteori: Lektor, Dr. phil. P. Brandt Rehberg og Professor, Dr. phil. Aug. Krogh som Censorer, Lektor V. Tuxen og Adjunkt P. Galle som Suppleanter; i Anatomi: Lektor V. Tuxen og Amanuensis, Dr. phil. M. Degerbøl som Censorer, Mag. scient B. Løppenthin og Dr. med. K. Portman som Suppleanter; i Fysiologi: Lektor P. A. Andersen og Professor, Dr. med. L. S. Fridericia som Censorer, Lektor Aage Jacobsen og Professor, Dr. phil. Emanuel Hansen som Suppleanter. Rektor L. J. Ring beskikkedes tillige som Formand for Censorerne (J. Nr. 83 d/39).

Under 23. December 1938 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Niels Bohr Tilladelse til i Foraarssemestret 1939 at rejse til Amerika for efter Indbydelse fra »The Institute of Advanced Studies in Princeton« at deltage i videnskabelige Diskussioner over atomfysiske Spørgsmaal. I Forbindelse hermed bemyndigede Universitetets Rektor under 3. Januar 1939 Bestyreren af Matematisk Institut, Professor, Dr. phil. Harald Bohr til at varetage Forretningerne som Bestyrer af Institutet for teoretisk Fysik under Professor Niels Bohrs Fraværelse (J. Nr. 3 n/38).

Under 8. Februar 1939 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Aug. Krogh Orlov og Rejsetilladelse til Udlandet i Tiden 1. Marts til Begyndelsen af Juni 1939 for at han efter Indbydelse kunde holde Forelæsninger ved forskellige Universiteter i Amerikas forenede Stater og i Canada (J. Nr. 3 a/39).

Under 30. Juni 1939 meddelte Ministeriet Observator ved Astronomisk Observatorium, Mag. scient Frk. Julie M. Vinter Hansen Orlov fra hendes Stilling i Tiden 27. August 1939 til 27. Januar 1940, for at hun kunde foretage en Studierejse til Californien for Tagea Brandts Rejselegat (J. Nr. 16 a/39).

Adjunkt, Dr. phil. Fr. Fabricius-Bjerre ansattes som Undervisningsassistent hos Professor J. Hjelmlev for 1 Aar fra den 1. September 1938.

Cand. polyt. Frk. Kirsten Volqvartz' Ansættelse som Assistent ved Fysisk-kemisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Oktober 1938.

Mag. scient. K. A. Thernøes Ansættelse som Assistent ved Astronomisk Observatorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Oktober 1938.

Lektor, Dr. phil. Christian Møllers Ansættelse som Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik forlængedes med 1 Aar fra den 1. Januar 1939.

Dr. phil. T. Bjerges Ansættelse som Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik forlængedes med 1 Aar fra den 1. Januar 1939.

Cand. mag. Børge Baks Ansættelse som Assistent ved Kemisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1939.

Mag. scient. Mogens Køies Ansættelse som Assistent ved Plante-anatomisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1939.

Kandidat i Forsikringsvidenskab og Statistik Poul Johansens Ansættelse som Assistent ved Forsikringsmatematisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1939.

Cand. mag. Svend Bundgaards Ansættelse som Undervisningsassistent hos Professor Harald Bohr og Bibliotekar ved Matematisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1939.

Dr. phil. J. K. Bøggild konstitueredes som fast videnskabelig Assistent ved Biofysisk Laboratorium fra den 1. April 1939; der meddeltes ham fast Ansættelse i Stillingen fra den 1. Juli 1939 (J. Nr. 406/38).

Cand. mag. Evald Egelund Pedersens Ansættelse som Assistent ved Kemisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1939.

Mag. scient. J. Troelsens Ansættelse som Assistent ved Mineralogisk Museum forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1939.

Cand. mag. Einar Storgaards Ansættelse som Assistent ved Geografisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juni 1939.

Under 1. Maj 1939 meddelte Ministeriet fast videnskabelig Assistent ved Gymnastikteoretisk Laboratorium, Dr. phil. Erling Asmusen Orlov i eet Aar fra den 1. Juli 1939 at regne, for at han kunde foretage en Studierejse til Amerika for Støtte fra »The Rockefeller Foundation« (J. Nr. 209 a/39).

b. Universitetets Fritrykskonto.

(J. Nr. 2/38 og 2/39).

Universitetets Rektor har i 1938—39 bevilget følgende Bidrag af Fritrykskontoen: Professor, Dr. phil. N. Bøgholm 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af hans Bog: English Speech From An Historical Point Of View (21. December 1938), Docent, Dr. phil. Henning E. Petersen 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af hans Bog: Kortfattet Oversigt over Kryptogamerne (2. Februar 1939), Professor, Dr. polit. F. Zeuthen 35 Kr. pr. Ark til Trykningen af hans Bog Socialpolitik I (Arbejdsløse og Arbejdsløshed) (25. Februar 1939), Lektor P. P. Svestrup 35 Kr. pr. Ark til Trykningen af 2det Bind af hans Driftsøkonomi (22. Juni 1939) og Professor, Dr. phil. L. L. Hammerich 35 Kr. pr. Ark til Udgivelse af »Tyske Stile til Skoleembedseksamen 1928—38 og Translatøreksamen 1930—38« (23. Juni 1939).

c. Universitetslærernes Studie- og Repræsentationsrejser.

Den sidst under Universitetets Udgiftspost o. 2. paa Finansloven for 1931—32 givne Bevilling til Universitetslærernes Studierejser var i Finansaaret 1938—39 (ligesom i de seks nærmest forudgaaende Finansaar) af Sparehensyn midlertidigt inddraget, ligesom de øvrige Bevillinger til Studierejser paa Statsbudgettet.

Paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1671—72 forhøjedes Universitetets Konto 10. d. Til Repræsentationsrejser med 1000 Kr. fra 2000 Kr. til 3000 Kr. Forhøjelsen blev bevilget efter Ansøgning fra Universitetets Rektor, idet det hidtil paa Kontoen bevilgede Beløb havde vist sig utilstrækkeligt til at dække Universitetets Udgifter til Repræsentation ved fremmede Universiteters og andre videnskabelige Institutioners Jubilæer og til Deltagelse i videnskabelige Kongresser (J. Nr. 245/38).

Af Universitetets Konto 10 d. Til Repræsentationsrejser blev i Finansaaret 1938—39 udbetalt til følgende: Botanisk Gartner Axel Lange 300 Kr. (J. Nr. 15 c/38), Professor, Dr. theol. J. Nørregaard 450 Kr. (J. Nr. 177/38), Lektor, Dr. phil. Niels Nielsen 500 Kr. (J. Nr. 194/37), Professor, Dr. phil. Elis Strömngren 500 Kr. (J. Nr. 155/38), Professor, Dr. phil. Louis Hjelslev 250 Kr. (J. Nr. 499/37), Professor, Dr. phil. Poul Tuxen 250 Kr. (J. Nr. 164/38) og Docent, Dr. phil. Kurt Wulff 250 Kr. (J. Nr. 164/38).

d. Oprettelse af et ekstraordinært Professorat i Missionshistorie for Docent Lorenz Bergmann.

(J. Nr. 480/36).

Under 22. December 1936 indgav det teologiske Fakultet følgende Andragende:

Det teologiske Fakultet tillader sig herved at andrage om, at det ekstraordinære Docentur i Missionshistorie forandres til et ekstraordinært Professorat i Missionshistorie.

Indehaveren af det ekstraordinære Docentur, Docent Bergmann, blev 1918 udnævnt til Lektor i Missionshistorie for tre Aar (se Aarbøgerne for 1915—20 IV, S. 113), men allerede 1920 ansøgte Fakultetet om, at Lektoratet maatte blive omdannet til et ekstraordinært Docentur, hvilket dog først — efter flere fornyede Indstillinger fra Fakultetet — blev bevilget i 1923 (Aarbøgerne for 1920—23 III, S. 97).

Docent Bergmann er en meget dygtig og kyndig Videnskabsmand, der foruden at være en i Almindelighed omfattende orienteret Teolog saavel paa den almindelige Kirkehistorie som paa Missionshistoriens Omraade har præsteret udmærkede, meget anerkendte Arbejder. Særlig skal henvises til hans Kirkehistorie i to Bind (1908—10, Bd. I i 5. omarbejdede Udgave 1935, Bd. II i 4. omarbejdede Udgave 1934), der i en Aarrække har været benyttet som Lærebog i Kirkehistorie ved Universitetet, og hans paa meget grundige Kildestudier hvilende Fremstilling af »Zinzendorfs Indsats i Missionens Historie« 1935 og »Den lutherske Reformation og Missionen« 1936. Dertil kommer, at han nu i en Aarrække med stor Samvittighedsfuldhed og Dygtighed

har bestridt Undervisningen og Eksaminationen i Missionshistorie og regelmæssigt deltaget i Eksaminationen i Kirkehistorie ved Universitetet og under Vakancen i det ene kirkehistoriske Professorat i Øjeblikket besørger en Del af den kirkehistoriske Undervisning, ligesom han to Gange har været Medlem af Dommerkomiteer ved Besættelser af ledige Embeder i Fakultetet.

Den Stilling, Docent Bergmann har haft ved Universitetet, har imidlertid videnskabeligt set i stedse højere Grad vist sig at være utilfredsstillende, da det til Stadighed har været nødvendigt for ham ved Siden af sit Universitetsarbejde at have en ret omfattende Undervisningsgerning ved N. Zahles Seminarium, hvilket naturligvis i meget betydelig Grad har hindret ham i i fuld Udstrækning at fremlægge Frugterne af sine mangeaarige Studier paa Missionshistoriens i mange Henseender endnu uopdyrkede Omraade.

Naar Fakultetet ikke allerede tidligere har stillet Forslag om at faa oprettet et ekstraordinært Professorat for Docent Bergmann, skyldes det den Omstændighed, at der var andre Ønsker, der af Hensyn til den regelmæssige Undervisning var mere presserende, men nu da det ved Oprettelsen af det systematiske Docentur i 1921 og Udnævnelsen af Docent Mosbech til ekstraordinær Professor i 1936 er lykkedes at faa disse Ønsker opfyldt, skal Fakultetet meget indstændigt andrage om, at Docent Bergmanns Stilling i Betragtning af hans fremrykkede Alder (61 Aar) saa snart som muligt maa blive forbedret, saa at han foruden at faa en velfortjent Anerkendelse for sit lange, udmærkede Arbejde i Universitetets Tjeneste maatte blive sat bedre i Stand til at afslutte de litterære Arbejder, han længe har forberedt.

I denne Sammenhæng maa Fakultetet se bort fra, at Docent Bergmann ad privat Vej midlertidig har faaet tildelt en Understøttelse, hvorved han har faaet Mulighed for at formindske det Arbejde, han udenfor Universitetet har maattet paatage sig, ikke mindst af den Grund, at denne Understøttelse ikke faar nogen Betydning for hans Pension.

Dette Andragende blev af Universitetet under 8. Juni 1937 indsendt til Ministeriet med Indstilling om, at Forslaget blev optaget paa Finansloven for 1938—39. Forslaget blev imidlertid ikke fremmet paa nævnte Finanslov, og det teologiske Fakultet androg da paany under 25. Februar 1938 om Professoratets Oprettelse og tilføjede, at det — bl. a. under Hensyn til Docent Bergmanns Alder — var Fakultetet meget magtpaaliggende, at denne Sag blev fremmet saa hurtigt, som det var muligt.

Efter at Forslaget paany under 1. Juni 1938 var blevet indsendt til Ministeriet, blev der paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1661—62 optaget Bevilling til Omdannelse af det af Docent Bergmann beklædte ekstraordinære Docentur i Missionshistorie til et ekstraordinært Professorat i samme Fag, og ved kgl. Resolution af 19. April 1939 blev der meddelt Docent Bergmann Ansættelse i Embedet fra den 1. April 1939 at regne.

e. Docent N. H. Søes Ansættelse som Professor i systematisk Teologi efter Professor, Dr. theol. Ed. Geismars Død.

(J. Nr. 307/39).

Den 14. Maj 1939 afgik Professor i systematisk Teologi, Dr. theol. Ed. Geismar ved Døden.

Efter at det saaledes ledigtblevne Embede efter Indstilling af det teologiske Fakultet og Universitetets Rektor var blevet opslaaet ledigt, blev under 12. Juni 1939 den eneste indkomne Ansøgning, nemlig fra Docent i systematisk Teologi N. H. Søe af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme den indkomne Ansøgning nedsatte det teologiske Fakultet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 et Udvalg bestaaende af Professorerne Dr. theol. Fr. Torm, Dr. theol. N. M. Plum og Lorenz Bergmann. Dette Udvalg afgav under 17. Juni 1939 følgende Indstilling til Fakultetet:

Vi undertegnede, der af det teologiske Fakultet — i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 om Regler for Ansættelse af Professorer ved Københavns Universitet — er udsete til som fagkyndigt Udvalg at afgive en Erklæring om den af Docent N. H. Søe indsendte Ansøgning om det ledige Professorat i systematisk Teologi, skal her ved udtale:

Baade i 1925 og i 1934 har Ansøgeren konkurreret om et Docentur i systematisk Teologi. Begge Gange blev han af Konkurrence-Komiteen erklæret for kompetent til at overtage det ledige Embede, og sidste Gang blev han enstemmigt indstillet (se Universitetets Aarbog 1924—25, S. 15 og 1934—35, S. 53). Naar han nu som eneste Ansøger søger om det ved Professor Geismars Død ledigtblevne Embede som Professor i systematisk Teologi, mener vi at kunne indskrænke os til at udtale, at han ved sin videnskabelige Produktion, især Skrifterne »Kristelig Gudstro og videnskabelig Verdensforklaring« (1925) og »Erkendelsen og Virkeliggørelsen af det gode« (1937), og ved sin 5-aarige Virksomhed som Docent i det samme Fag har gjort sig kvalificeret til at overtage det Professorat, som han søger.

Udvalget skal derfor enstemmigt indstille, at Docent Søe udnævnes til Professor i systematisk Teologi.

Efter at denne Indstilling var blevet enstemmig tiltraadt af Fakultetet og indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 24. Juli 1939 Docent N. H. Søe udnævnt til Professor i systematisk Teologi ved Københavns Universitet fra den 1. August 1939 at regne.

f. Oprettelse af et ekstraordinært Professorat i Statsvidenskab for Docent, Dr. polit. Carl Iversen.

(J. Nr. 186/38).

Under 27. Januar 1938 indgav det rets- og statsvidenskabelige Fakultets statsvidenskabelige Afdeling (Professorerne Axel Nielsen, Jens Warming, F. Zeuthen og Hans Cl. Nybølle) følgende Indstilling til Fakultetet:

Herved skal Fakultetets statsvidenskabelige Afdeling foreslaa dette at indsende Andragende til Undervisningsministeriet om, at der paa Finansloven for 1939—40 optages Bevilling til Oprettelse af et ekstraordinært Professorat i Statsvidenskab for nuværende Docent, Dr. Carl Iversen, saaledes at det af ham nu beklædte Docentur gøres hvilende, saalænge det ekstraordinære Professorat maatte bestaa.

Docent Iversen, som er født i 1899, har i over 10 Aar været knyttet til Universitetet, først som Assistent, derpaa som Lektor og fra 1935 som Docent i Nationaløkonomi. Siden Ministeriet opfyldte vort Ønske om Oprettelse af et ekstraordinært Docentur til Dr. Iversen, er der jo sket den Ændring, at Dr. Iversen den 1. August 1936 overgik i det da ledigblevne ordinære Docentur, saaledes at den Merudgift udover et Lektorhonorar paa 3300 Kr., som det ekstraordinære Docentur medførte, allerede efter godt 1 Aars Forløb sparedes. Angaaende Dr. Iversens videnskabelige Kvalifikationer skal man henvise til det i 1934 nedsatte Bedømmelsesudvalgs Indstilling (jfr. Universitetets Aarbog 1933—34, S. 25). Siden da har Dr. Iversen i 1935 erhvervet Doktorgraden paa en Afhandling: Aspects of the Theory of International Capital Movements. Denne Afhandling har saavel herhjemme som i Udlandet vakt stor Anerkendelse og har nydt den for en Doktordisputats sjældne Ære at udkomme i 2. Oplag. I Februar—Marts 1936 holdt Dr. Iversen efter Indbydelse af det kgl. Frederiks Universitet i Oslo en Række Gæsteforelæsninger, og han er af det juridiske Fakultet ved Lunds Universitet indbudt til at holde 3 Forelæsninger i Februar i Aar. Naar hertil kommer, at Dr. Iversen i sin Undervisning ved Universitetet fuldtud har indfriet de Forventninger saavel i videnskabelig som i pædagogisk Henseende, man havde næret, vil det forstaaes, at man meget maa ønske, at der gives Dr. Iversen en saadan Stilling, at hans Arbejdskraft i højere Grad kan sikres Universitetet og komme dette til Gode. I Øjeblikket er han, som man vil vide, tillige knyttet til Den handelsvidenskabelige Lærestanstalt som Docent, men man maa mene, at Dr. Iversens naturlige Plads er paa Universitetet, hvor hans Arbejde vanskeligt vil kunne undværes, saa meget mere som de Fag, der falder ind under den nuværende statsvidenskabelige Eksamen, i de senere Aar stadig bliver talrigere og mere omfattende.

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet videresendte denne Indstilling med følgende Udtalelse af 11. Februar 1938:

Efter enstemmig Indstilling fra Fakultetets statsvidenskabelige Afdeling tillader det rets- og statsvidenskabelige Fakultet sig herved at anmode om, at der søges oprettet et midlertidigt og personligt Professorat i Statsvidenskab for nuværende Docent, Dr. Carl Iversen, saaledes at det af ham nu beklædte Docentur gøres hvilende, saalænge det ekstraordinære Professorat maatte bestaa.

Næst at henvide til den nævnte Indstilling, der vedlægges, skal man anføre, at Fakultetet enstemmigt har sluttet sig til at medgive Andragendet sin varmeste Anbefaling, dels som Udtryk for ubetinget Enighed i det i Indstillingen anførte dels under Henvisning til den Betydning for Undervisningen ogsaa af de retsvidenskabelige Studerende, Fakultetet tillægger Dr. Iversens Virksomhed ved Universitetet.

Man tillader sig endvidere at oplyse, at det er Fakultetet bekendt, at Dr. Iversen — efter at den vedlagte Indstilling forelaa — udefra har modtaget et i økonomisk Henseende særdeles fordelagtigt Tilbud om Overtagelse af anden Stilling, men at han har afslaaet at acceptere dette Tilbud efter at være gjort bekendt med, at Indstillingen var fremkommet og tiltraadt af Fakultetet som anført ovenfor.

I denne Anledning maa Fakultetet anse det som en Pligt at henlede de bevilgende Myndigheders Opmærksomhed paa, at den Position, som Dr. Iversen har erhvervet sig, vil kunne gøre det vanskeligt allerede i de nærmeste Aar at fastholde Dr. Iversens Tilknytning til Universitetet som Docent, og da man som anført i Indstillingen maa mene, at Dr. Iversens naturlige Plads er paa Universitetet, maa Fakultetet af Hensyn baade til dets eget Tarv og til Dr. Iversens videnskabelige Arbejdskaar lægge den største Vægt paa, at nuværende Andragende fremmes mest muligt.

Efter at Forslaget under 4. Juni 1938 af Universitetet var blevet indsendt til Ministeriet, blev der paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1661—62 optaget Bevilling til Oprettelse af et ekstraordinært Professorat i Statsvidenskab for Docent, Dr. polit. Carl Iversen og ved kgl. Resolution af 19. April 1939 blev der meddelt Dr. Iversen Ansættelse i Embedet fra den 1. April 1939 at regne.

g. Landsretssagfører N. P. Madsen-Mygdals Ansættelse som Lektor i Retsvidenskab.

(J. Nr. 337/38).

Efter Lektor Stig Juuls Udnævnelse til Docent i Retsvidenskab (se Universitetets Aarbog for 1937—38, Side 43) blev det derved ledigtblevne Lektorat i Retsvidenskab efter Indstilling af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor opslaaet ledig, og under 7. Oktober 1938 blev den eneste indkomne Ansøgning,

nemlig fra Landsretssagfører N. P. Madsen-Mygdal, af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Under 7. November 1938 afgav det rets- og statsvidenskabelige Fakultet om denne Ansøgning følgende Erklæring:

Ved at tilbagesende hoslagte med Rektors Skrivelse af 12. ds. (J. Nr. 337/38) til Fakultetets Udtalelse oversendte Ansøgning fra Landsretssagfører N. P. Madsen-Mygdal om Ansættelse i den ledige Stilling som Lektor i Retsvidenskab ved Universitetet skal Fakultetet indstille, at Ansøgeren ansættes paa sædvanlig Maade for et Tidsrum af 3 Aar.

Landsretssagfører Madsen-Mygdal gjorde sig allerede i Studietiden bemærket som særdeles intelligent og levende interesseret i sit Fag. Han har senere offentliggjort flere Tidsskriftsartikler, hovedsagelig indenfor Obligationsretten, og forfattet vigtige Dele af en Fremstilling af Valutalovgivningen. Paa Udenlandsrejser, hvoraf en blev foretaget med Støtte af et Rejselegat, har han fortsat sine videnskabelige Studier. Han har derhos i en Aarrække virket som juridisk Manuduktør og arbejdet som Sagførerfuldmægtig og — siden Juni 1937 — som Landsretssagfører.

Fakultetet har behandlet Ansøgningen i et Møde. Efter Landsretssagfører Madsen-Mygdals Skrifter, der viser, at han er i Stand til selvstændigt at behandle vanskelige juridiske Spørgsmaal, og efter de foreliggende Oplysninger om hans øvrige Virksomhed, der er en vel-egnet Forberedelse til en Lektorstilling, som den, der nu er ledig, maa han anses som fuldt kvalificeret til at bestride Stillingen.

Efter at denne Erklæring med Konsistoriums Tilslutning var blevet indsendt til Ministeriet, blev under 25. November 1938 Landsretssagfører N. P. Madsen-Mygdal beskikket som Lektor i Retsvidenskab ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. December 1938 at regne.

h. Oprettelse af et Lektorat i Retsvidenskab med aarligt Honorar af 5 100 Kr. og Byretsdommer, Lektor, Dr. jur. Erwin Munch-Petersens Beskikkelse til at beklæde dette Lektorat.

Under 12. April 1938 indgav det rets- og statsvidenskabelige Fakultet følgende Andragende:

Med Bortfaldet af afdøde Professor Frantz Dahls ekstraordinære Professorat har Fakultetet mistet en Lærerstilling samtidig med, at de Forhold, hvorunder Fakultetets Lærere skal arbejde, i den seneste Tid er undergaaet en Forandring, der i den kommende Tid vil stille yderligere Krav til Fakultetets Lærerkrafter. Med den nye Reform af

de juridiske Eksaminer, der indførtes ved den kgl. Anordning af 13. Juli 1937, vil Formueretsfagene fremtidig faa en forøget Vægt, undervisningsmæssig og eksamensmæssig, gennem den ved bemeldte Anordning § 6 indførte dobbelte Eksamination i nævnte Fag. Den af denne Reform følgende forøgede Undervisnings- og Eksaminations-Byrde i Forbindelse med det overordentlig store Studenterantal i de senere Aar bevirker, at Tabet af enhver *Kraft* til Brug for *Undervisning* og *Eksamination* er følelig. Og Professor Frantz Dahl nøjedes ikke med at undervise i sit eget Fag, Retsvidenskabens Historie, men tog Del i Fakultetets almindelige Eksamens- og Undervisningsarbejde paa lige Fod med de ordinære Professorer.

Efter den sidste Eksamensreform er der ikke nogen Trang til et særligt Professorat i romersk Ret, som Frantz Dahl docerede i de senere Aar. Den nødvendige Undervisning og Eksamination i Romerret vil kunne gives af Lærere, der tillige docerer andre Fag. Derimod har Fakultetet stærkt Behov for en ny Lærerpost, der undervisningsmæssig og eksamensmæssig kan yde Fakultetet en væsentlig Bistand, dels til Erstatning for det Arbejde, som Professor Frantz Dahl ydede indenfor Faget Romerret, og dels til Bestridelse af den af Eksamensreformen følgende forøgede Arbejdsbyrde. Det vil imidlertid ikke hertil være nødvendigt at oprette et nyt Professorat eller Docentur. Det vil være tilstrækkeligt at oprette et Lektorat, forudsat at Lektoren faar væsentlig samme Pligter som Fakultetets faste Lærere og til Gengæld faar et saadant Honorar, at man kan haabe at finde kvalificerede Kræfter til Stillingen. Honoraret kan formentlig til dette Formaal ikke sættes til mindre end 5400 Kr. om Aaret.

Samtidig maa det anses for særdeles ønskeligt at faa ialtfald det ene af de to Lektorater, der blev oprettet for nogle Aar siden, omdannet paa tilsvarende Maade, altsaa med øgede Pligter til Undervisning og Eksamination og med et aarligt Honorar paa 5400 Kr. Det har vist sig, at der maa stilles større Krav til Lektorerne, end man i sin Tid havde regnet med. Derhos har det meget stor Betydning, at Lektorstillingerne honoreres saaledes, at der er en Mulighed for, at yngre Jurister nogenlunde kan leve af dem eller ihvertfald blive saaledes økonomisk stillet, at de kan ofre en meget væsentlig Del af deres Arbejdskraft paa Universitetsundervisning og videnskabeligt Arbejde. Med de nuværende Honorarer kan Lektorgerningen kun blive en mindre Bibeskæftigelse for en Mand, der iøvrig er væsentlig optaget af andet Erhverv. Det er under disse Forhold vanskeligt at skaffe fornøden Tilgang til den retsvidenskabelige Livsbane. Det er derfor overordentlig vigtigt for Fakultetet, at der gennem det foreslaaede Lektorhonorar kan bydes Stillinger, som skaber Mulighed for til Fakultetet at knytte yngre, værdifulde videnskabelige Kræfter. Ellers er der stor Fare for, at de paagældende i Nutiden vil blive draget af andre, mere lønnende Opgaver, hvorved de som oftest gaar endelig tabt for Universitetet. — Det skal iøvrigt bemærkes, at selv med Oprettelsen

af et Lektorat og dettes og et eller to bestaaende Lektoraters højere Aflønning, vil den her foreslaaede Ordning ikke desmindre for Staten i Sammenligning med den hidtidige Tilstand under det ekstraordinære Professorats Bestaaen betyde dels en aarlig Besparelse og dels Bortfaldet af den med Professoratet forbundne Pensionsbyrde.

I Henhold til de anførte Grunde foreslaas det derfor, *at* der oprettes et Lektorat, *at* dette samt ihvertfald et af de bestaaende Lektorater aflønnes med et aarligt Honorar paa 5400 Kr., *at* Lektorerne faar Undervisnings- og Eksaminationspligt i væsentlig samme Omfang som Fakultetets faste Lærere, men *at* de som sædvanlig ved vore Lektorater kun besættes for 3 Aar ad Gangen.

Efter at dette Forslag var blevet indsendt til Ministeriet, blev der paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1665—66 under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. optaget en Bevilling paa 5100 Kr. aarlig til Honorering af en Lektor i Retsvidenskab ved Universitetet. Derimod blev der ikke som ansøgt af Fakultetet optaget nogen Forhøjelse af Honoraret til de to bestaaende Lektorater i Retsvidenskab.

Efter at det nyoprettede Lektorat efter Indstilling af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor var blevet opslaaet ledig med Pligt for den, der blev ansat, til at deltage i Fakultetets Undervisning og til at medvirke ved dets Eksaminer efter Fakultetets nærmere Bestemmelse, blev under 20. April 1939 de indkomne 3 Ansøgninger, nemlig fra Byretsdommer, Lektor, Dr. jur. Erwin Munch-Petersen, Ekspeditionssekretær i Justitsministeriet, Dr. jur. C. Popp-Madsen og Sekretær i Justitsministeriet P. M. Sachs af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Under 30. Maj 1939 afgav det rets- og statsvidenskabelige Fakultet om disse Ansøgninger følgende Erklæring:

Ved hoslagt at tilbagesende de med Rektors Skrivelse af 22. f. M. (J. Nr. 221/38) til Fakultetets Udtalelse oversendte 3 Ansøgninger om det ledige Lektorat i Retsvidenskab ved Universitetet skal man udtale, at Fakultetet indstiller, at Byretsdommer, Dr. jur. Erwin Munch-Petersen beskikkes i det nævnte Lektorat, idet han under Hensyn til sine videnskabelige Præstationer, sin praktiske Uddannelse og hidtidige Virksomhed ved Universitetet maa anses for den bedst kvalificerede af Ansøgerne. Det indstilles endvidere, at Beskikkelsen sker for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April d. A. at regne.

Efter at denne Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev under 2. Juni 1939 Byretsdommer, Lektor, Dr. jur. Erwin Munch-Petersen beskikket til at beklæde det nyoprettede Lektorat i Retsvidenskab ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne.

i. Ekspeditionssekretær Dr. jur. C. Popp-Madsens Beskikkelse som Lektor i Retsvidenskab.

(J. Nr. 221/38).

Efter Byretsdommer, Lektor, Dr. jur. Erwin Munch-Petersens Beskikkelse som Lektor i det paa Finansloven for 1939—40 nyoprettede Lektorat i Retsvidenskab (se ovenfor Side 49), blev det af ham hidtil beklædte Lektorat i Retsvidenskab efter Indstilling af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor opslaaet ledig med Pligt for den, der blev ansat, til at deltage i Fakultetets Undervisning og til at medvirke ved dets Eksaminer efter Fakultetets nærmere Bestemmelse, og under 15. Juni 1939 blev de indkomne 4 Ansøgninger, nemlig fra Fuldmægtig Bent Jacobsen, Landsretssagfører Poul G. Nielsen, Ekspeditionssekretær i Justitsministeriet, Dr. jur. C. Popp-Madsen og Sekretær i Justitsministeriet P. M. Sachs af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Om disse Ansøgninger afgav det rets- og statsvidenskabelige Fakultet under 26. Juni 1939 en Erklæring, hvori udtaltes, at man, bl. a. under Hensyn til, at Dr. jur. C. Popp-Madsen var i Besiddelse af den juridiske Doktorgrad ved Københavns Universitet, maatte anse denne Ansøger som den bedste kvalificerede og derfor indstillede, at han blev ansat i det ledige Lektorat for et Tidsrum af 3 Aar.

Efter at denne Erklæring var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev under 12. Juli 1939 Ekspeditionssekretær, Dr. jur. C. Popp-Madsen beskikket som Lektor i Retsvidenskab ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Juli 1939 at regne.

k. Dr. med. Viggo Friedenreichs Beskikkelse som Lektor i Parasitologi og medicinsk Bakteriologi efter Lektor, Dr. med. Vilhelm Jensens Død.

(J. Nr. 349/38).

Den 2. September 1938 afgik fast videnskabelig Assistent ved Institutet for almindelig Patologi, Lektor ved Universitetet i Parasitologi og medicinsk Bakteriologi, Dr. med. Vilhelm Jensen ved Døden. Under 9. November 1938 afgav det lægevidenskabelige Fakultet en Indstilling, hvori udtaltes følgende:

Dr. Jensen havde i mere end 43 Aar beklædt Stillingen som fast videnskabelig Assistent; efter Indstilling fra Universitetet blev der ved kgl. Resolution af 30. Juni 1918 af Universitetets daværende Udgiftspost h. 1. tillagt ham et Beløb af 1200 Kr. aarlig som Lektor i Parasitologi og medicinsk Bakteriologi ved Universitetet fra den

1. September 1918 at regne (jfr. Universitetets Aarbog for 1915—20, Bd. IV, Side 172). Paa Finansloven for 1921—22, jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg A., Sp. 1601—04 forhøjedes Honoraret til 1500 Kr. aarlig + midlertidigt Tillæg. Lektoratet er siden da stedse blevet fornyet, sidst paa Finansloven for indeværende Finansaar, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A., Sp. 1617—18, tidligere for 5 Aar ad Gangen, sidst dog kun for tre Aar af Hensyn til, at Dr. Jensen den 9. Oktober 1940 vilde være fyldt 70 Aar. Det bemærkes, at der ikke inden Dr. Jensens Død var blevet meddelt ham Fornyelse af Beskikkelsen udover 1. September d. A.

Som Assistent og Lektor paahvilede der Dr. Jensen en meget omfattende Undervisning inden for Infektionspatologien. Han afholdt hvert Semester Kurser i Bakteriologi for de medicinske Studerende i første Semester efter I Del; da kun ca. 35 Studerende ad Gangen kan deltage i Kursuset, som varer ca. 1 Maaned med 4×3 Timer ugentlig, har dette i de senere Aar, med et Studenterantal af ca. 200 aarligt, maattet afholdes 3 à 4 Gange i hvert Semester. Endvidere holdt han Forelæsninger og Eksaminatorier for de ældre Studerende over speciel Bakteriologi hvert Semester og varetog derved paa egen Haand en ganske bestemt Del af Undervisningen inden for det meget store Fag Almindelig Patologi til den lægevidenskabelige Embedseksamens II Del. Endelig afholdt han hvert andet Aar et Kursus i Bakteriologi for Embedslægestuderende.

Det vil heraf uden videre kunne forstaas, at man nødvendigvis fortsat maa raade over en særlig Lærerpost til denne omfattende Undervisning, som ikke vil kunne betros en ung Assistent ved Institutet for almindelig Patologi som en Del af hans Arbejde; denne Undervisning kan kun bestrides af en Videnskabsmand, der besidder tilstrækkelig omfattende Uddannelse indenfor Faget. Fakultetet maa derfor lægge megen Vægt paa, at det af Dr. Vilhelm Jensen beklædte personlige Lektorat bevares og ønske, at Lektorhonoraret, hvis Størrelse blev fastsat sidst i 1921, undergaar en passende Forhøjelse svarende til de forøgede Krav, der i Tidens Løb er blevet stillet til denne Lærerpost. Kun saafremt Lektorhonoraret bevares og forhøjes og knyttes til den faste videnskabelige Assistentstilling ved Institutet, vil det være muligt at faa den paagældende Undervisning besørget af en fuldt kvalificeret Person.

Forløbig skal Fakultetet indstille, at der snarest muligt tilvejebringes fornøden Hjemmel til at anvende det under Universitetets Konto 4. a. bevilgede Honorar af 1500 Kr. + midlertidigt Tillæg som Honorar til en Lektor i Parasitologi og medicinsk Bakteriologi til en anden Person i Stedet for afdøde Dr. Vilh. Jensen. Den af denne beklædte Assistentstilling er for Tiden besat med en Vikar, og det er Tanken først at opslaa Stillingen ledig, naar fornøden Hjemmel for Bevarelsen af Lektorhonoraret er tilvejebragt, saaledes at Assistentstillingen og Lektoratet som hidtil kan beklædes af samme Person. Man agter des-

uden senere at fremkomme med Andragende om Forhøjelse af Lektorhonoraret.

Denne Indstilling blev med Rektors og Kurators Tilslutning indsendt til Ministeriet, og paa Tillægsbevillingsloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 5745—46 blev der tilvebragt Hjemmel for Opretholdelse af Lektoratet.

Under 28. December 1938 tilskrev Bestyreren af Institutet for almindelig Patologi, Professor, Dr. med. Oluf Thomsen, det lægevidenskabelige Fakultet saaledes:

Herved tillader jeg mig at indstille, at den ved Lektor, Dr. med. Vilh. Jensens Død ledigblevne Stilling som fast videnskabelig Assistent ved Universitetets Institut for almindelig Patologi besættes fra den 1. Januar 1939 at regne med nuværende fast videnskabelig Assistent ved Universitetets retsmedicinske Institut, Dr. med. Viggo Friedenreich.

Dr. Friedenreich er født den 11. Februar 1897, Kandidat Vintren 1922, erhvervede Maj 1930 den medicinske Doktorgrad.

Efter Ansættelser paa forskellige Hospitaler efter sin Eksamen var han fra den 1. Maj 1926 honorarlønnet videnskabelig Assistent ved Universitetets Institut for almindelig Patologi og beklædte denne Stilling indtil 1. Maj 1932. Han blev derefter ansat som Assistent ved Kommunehospitalets Sektionsstue og gjorde samtidig Tjeneste paa Universitetets retsmedicinske Institut, hvor han fra 1. April 1935 blev ansat som fast videnskabelig Assistent.

Endvidere skal jeg tillade mig at indstille, at Dr. Friedenreich ligeledes fra den 1. Januar 1939 beskikkes som Lektor i Parasitologi og medicinsk Bakteriologi ved Universitetet, alt under Forudsætning af, at Bevillingsmyndighederne bifalder Universitetets Indstilling om, at det ved Lektor, Dr. Vilh. Jensens Død ledigblevne Lektorhonorar kan udbetales til en anden i den resterende Del af den Tid, i hvilket Honoraret er bevilget, nemlig til 1. April 1941.

Dr. Friedenreichs videnskabelige Produktion er relativ stor og findes opført som Bilag 1.

Som de betydningsfuldste Arbejder anser jeg hele den under Nr. 1—10 sorterende Gruppe, der indenfor Blodtypeforskningen drejer sig om et ret vanskeligt Problem, der af Dr. Friedenreich er løst paa den smukkeste Maade. Jeg skal endvidere gøre opmærksom paa, at Dr. Friedenreich i en Række af de senere anførte Arbejder har videreført den i sin Tid fra Institutet for almindelig Patologi udgaaende arvemæssige Deling af den menneskelige A-Blodgruppe, og derved naaet til helt nye og originale Fund, som har vakt en ikke ringe Opmærksomhed i internationale Kredse, hvor slige Problemer omfattes med Interesse. (Se særlig Bilag Nr. 11—17, 19, 22, 23, 25, 29 og 31). Det samme gælder om Deling af den saakaldte M N Gruppe, der helt

og holdent skyldes Dr. Friedenreich selv. (Se særlig Bilag Nr. 21, 24, 26 og 32).

De Medarbejdere, som Dr. Friedenreich i enkelte Arbejder har haft, og som er anført i Bilag 1, maa uden Undtagelse betragtes som hans Elever, medens den egentlige Ide skyldes Dr. Friedenreich selv. Hans didaktiske og fremstillende Evne er fra Foredrag og andre Lejligheder mig bekendt som udmærket egnet til Undervisning.

Til Stillingen som fast videnskabelig Assistent ved Institutet for almindelig Patologi hører Tjenestebolig som for en gift. Dels under Hensyn til, at Dr. Jensens Enke har udtalt Ønsket om at maatte forblive i Boligen i nogen Tid udover, hvad der er hende tilladt efter de gældende Regler (1. Januar 1939), dels under Hensyn til, at Dr. Friedenreich ikke lige for Øjeblikket ønsker at indflytte i den paa-gældende Bolig, tillader jeg mig at indstille, at Spørgsmaalet om Dr. Friedenreichs Beboelse af den paa-gældende Bolig udskydes indtil videre.

Efter at denne Indstilling med det lægevidenskabelige Fakultets og Universitetets Rektors Tilslutning var blevet indsendt til Ministeriet, beskikkede dette under 7. Januar 1939 Dr. med. Viggo Friedenreich som Lektor ved Universitetet i Parasitologi og medicinsk Bakteriologi for Tiden 1. Januar—31. Marts 1939 og bifaldt samtidig, at han fra den 1. Januar 1939 forrettede Tjeneste som fast videnskabelig Assistent ved Institutet for almindelig Patologi i Stedet for ved Retsmedicinsk Institut, og at han indtil videre blev fritaget for at bebo den til Assistentstillingen ved Institutet for almindelig Patologi hørende Tjenestebolig. Under 31. Marts 1939 fornyede Ministeriet Dr. Friedenreichs Beskikkelse som Lektor for Tiden 1. April 1939—31. Marts 1941.

Da Stillingen som Lektor i Parasitologi og medicinsk Bakteriologi stod ledig i Tiden 2. September—31. December 1938, blev der efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet udredet et Beløb af 275 Kr. til hver af Assistenterne ved Institutet for almindelig Patologi, Cand. med. Poul Vedel Marcussen, Cand. med. Ole Frederiksen og Cand. med. Henry Christensen for Varetagelse af det til Lektorstillingen knyttede Arbejde i det paa-gældende Tidsrum.

Da Ministeriet som ovenfor nævnt indtil videre havde fritaget Dr. Friedenreich for at bebo den til Stillingen som fast videnskabelig Assistent ved Institutet for almindelig Patologi hørende Tjenestebolig, blev det efter Ansøgning tilladt afdøde Lektor Vilhelm Jensens Enke, Fru Dorthea Jensen, at blive boende i den paa-gældende Tjenestebolig indtil 1. Oktober 1939. Om Boligens Benyttelse efter dette Tidspunkt vil blive givet Meddelelse i Universitetets Aarvog for 1939—40.

1. Oprettelse af et Lektorat i systematisk Medicin og Overlæge, Dr. med. Poul Schultzers Beskikkelse som Lektor.

(J. Nr. 187/39).

Som Led i den nedenfor Side 158 omtalte Udvidelse af Lærerkraefterne under det lægevidenskabelige Fakultet optoges paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1663—64 under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. en Bevilling paa 3600 Kr. som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 3600 Kr. aarlig til Honorering af en Lektor i systematisk Medicin.

Efter at dette Lektorat efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor var blevet opslaaet ledigt med Pligt for den, der blev ansat, til at holde Forelæsninger over systematisk Medicin og til at deltage i Eksaminationen ved den lægevidenskabelige Embedseksamen efter Fakultetets nærmere Bestemmelse, blev under 11. April 1939 de indkomne 5 Ansøgninger, nemlig fra Dr. med. Tage Christiansen, Overlæge, Dr. med. T. Geill, Dr. med. E. Polack, Dr. med. Kai Roholm og Overlæge, Dr. med. Poul Schultzer tilstillet Universitetet til Erklæring.

Fakultetet overdrog Professorerne i intern Medicin, Professorerne Dr. med. Carl Sonne, Dr. med. Erik Warburg og Dr. med. Eggert Møller at afgive en Udtalelse om Ansøgerne. Denne Udtalelse blev afgivet den 20. April 1939 og var saalydende:

Undertegnede Professorer i intern Medicin har i Henhold til Fakultetets Skrivelse af 15. ds. gennemgaaet de 5 Ansøgninger, der er indkomne til den nyoprettede Stilling som Lektor i systematisk Medicin, og skal derefter udtale:

Alle Ansøgerne er om end i forskellig Grad kvalificerede til Stillingen, men vi mener at maatte give de af Ansøgerne, der har gennemgaaet deres fulde internmedicinske Uddannelse, Fortrinet.

Disse er: Overlæge, Dr. med. T. Geill,
Dr. med. E. Polack og
Overlæge, Dr. med. P. Schultzer.

Ved sammenlignelsesvis Bedømmelse af Ansøgenes videnskabelige Produktion findes Dr. Polack's ikke at være helt paa Højde med de to andre ældre Ansøgere.

Disse to er uddannelsesmæssigt og videnskabeligt hinanden saa nærstaaende, at det volder den største Vanskelighed at foretrække den ene for den anden.

Et Flertal, Sonne og Warburg, mener dog, at Overlæge Schultzer's daglige Erfaringskreds med meget varieret Patientmateriale vil give ham bedre Impulser til den Undervisning, der kræves, medens et Mindretal, Eggert Møller, mener, at det Forhold, at Overlæge Geill

som Censor har overværet Eksaminationen i systematisk Medicin af ca. 100 studerende i væsentlig Grad kvalificerer ham til den Deltagelse i Eksaminationen, som er tiltænkt Lektoren, ligesom hans Forfatter-skab til »Vejledningen i Undersøgelse af Brystorganer« er et Plus som Kvalifikation til Deltagelse i Undervisningen i systematisk Medicin.

Herefter indstillede Fakultetet Dr. Schultzer til Ansættelse i Stillingen, og efter at Fakultetets Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev Overlæge, Dr. med. Poul Schultzer under 15. Maj 1939 beskikket som Lektor i systematisk Medicin ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne.

m. Omdannelse af Docenturet i Kunsthistorie til et Professorat og Docent, Dr. phil. C. Ellings Udnævnelse til Professor.

(J. Nr. 404/38).

Under 3. Februar 1938 indgav Docent i Kunsthistorie, Dr. phil. C. Elling følgende Andragende:

Undertegnede tillader sig herved at andrage det høje Ministerium om, at det af mig siden 1932 beklædte ordinære Docentur i Kunsthistorie ved Københavns Universitet maa blive omdannet til et ordinært Professorat i samme Fag. Som Motivering herfor skal jeg anføre følgende:

Kunsthistorien er repræsenteret ved alle europæiske Universiteter af Betydning ved et, ofte flere Professorater. I Sverige findes for Tiden ialt fem ordinære Universitetsprofessorater i Kunsthistorie, samt et ret stort Antal Docenturer; ved Oslo Universitet er Faget repræsenteret ved en Professor. Københavns Universitet har da ogsaa tidligere, — sidst i 1931 ved Oprettelsen af det ordinære Docentur efter Dr. Francis Becketts Afsked —, udtalt et principielt Ønske om Oprettelsen af et ordinært Professorat i Kunsthistorie under Henvisning til Fagets overordentlig store Omfang og videnskabelige Betydning. (Jfr. Universitetets Aarbog 1930—31, pag. 62 ff.). Ved min seksaarige Virksomhed som eneste Lærer i Kunsthistorie ved Universitetet er det blevet mig klart, at de Krav, der maa stilles til en fuldt tidssvarende Undervisning i mit Fag, ikke ganske er forenelige med de Arbejds-vilkaar, Docentstillingen byder. Foruden at undervise i Verdens-kunstens Historie og vejlede ved Specialer indenfor denne, paahviler det mig at meddele Specialundervisning i Danmarks Kunsthistorie, der for store og vigtige Afsnits Vedkommende maa bygge paa egne Forskningsresultater. — Hidtil har Universitetets Undervisning i Kunsthistorie været givet væsenlig i Form af Forelæsninger. Men jeg

tillader mig stærkt at fremhæve, at der ved en tilfredsstillende Undervisning ikke mindst i dette Fag utvivlsomt bør lægges afgørende Vægt paa Laboratoriarbejde, ogsaa i videre Forstand. Kort efter min Tiltræden lykkedes det Universitetet paa min Foranledning at udvirke en Bevilling paa Finansloven til Etablering af et kunsthistorisk Laboratorium. Dette formaar allerede nu at gøre god Fyldest.

Rent bortset fra, at alene Indsamling, Ordning og Inventarisering af den stærkt voksende og nu ret betydelige Billedsamling i dette Laboratorium (ca. 15 000 Blade) lægger ikke ringe Beslag paa min Tid og min Arbejdskraft (da jeg savner al Assistance), vil imidlertid selve Undervisningsarbejdet i Laboratoriet, om det skal være effektivt, og den dertil knyttede Vejledning af de fagstuderende ved deres videregaaende Arbejder givetvis stille betydelig større Krav til Læreren, end den tidligere ensidigt praktiserede Forelæsnings-Undervisning har gjort — Krav, der i andre Discipliner under det filosofiske Fakultet honoreres af Professorer.

Ønsket om at udvide Undervisningens Rammer og øge dens Intensitet er mit Hovedmotiv til at andrage om den kunsthistoriske Lærestols Regulering til et Professorat.

Jeg skal endelig tillade mig at anføre, at de aktive fagstuderendes Antal i de senere Aar har været i stedse Stigen, ligeledes, at jeg har medvirket ved to Magisterkonferenser, fire Doktordisputatser og ved Bedømmelsen af en Prisopgave i mit Fag.

Siden min Ansættelse som Docent har jeg offentliggjort adskillige videnskabelige Arbejder.

Det filosofiske Fakultet udtalte ved Fremsendelsen af Docent Ellings Andragende under 7. Marts 1938 følgende:

Idet Fakultetet hermed fremsender vedlagte Andragende fra Docent, Dr. C. Elling om at faa sit Docentur omdannet til et Professorat, ønsker det at fremkomme med følgende Udtalelse:

Det filosofiske Fakultet har allerede flere Gange tidligere givet Udtryk for det Standpunkt, at Universitetets Lærestol i Faget Kunsthistorie bør være et Professorat; i 1883 søgte Fakultetet saaledes om, at Docent, Dr. Julius Lange maatte blive udnævnt til ekstraordinær Professor i Kunsthistorie (jfr. Universitetets Aarbog for 1882—83, S. 57—58), og i 1888 blev dette Ønske omsider imødekommet af Ministeriet; i 1908, da Fakultetet ønskede den ved Prof. Julius Langes Død 1896 bortfaldne Lærerpост genoprettet, stillede det Forslag om, at der oprettedes et ekstraordinært Professorat i Kunsthistorie for Dr. Francis Beckett, og Konsistorium anbefalede Forslaget, men det lykkedes kun Universitetet at opnaa et ekstraordinært Docentur for Dr. Beckett 1909 (jfr. Universitetets Aarbog for 1908—09, S. 481—82); endelig stillede Fakultetet i 1930, da Docent Beckett paa Grund af Svagelighed søgte sin Afsked, Forslag om Oprettelse af et ordinært Professorat i Kunsthistorie; Konsistorium gav Fakultetets Andra-

gende sin Tilslutning, men tilføjede over for Ministeriet, at man, saafremt de økonomiske Forhold skulde stille sig i Vejen, som en rent midlertidig Ordning vilde kunne anbefale Oprettelsen af et ordinært Docentur (jfr. Universitetets Aarboek for 1930—31, S. 62—64); Universitetet opnaaede kun et ordinært Docentur, der besattes med Dr. C. Elling fra 1. April 1932.

Forudsætningen for, at Konsistorium i 1931 subsidiært anbefalede Oprettelsen af et ordinært Docentur, var imidlertid, som anført, at denne Ordning kun blev rent midlertidig, og Fakultetet maa formene, at Tidspunktet nu er inde til atter at rejse det gamle Krav om et Professorat i Faget Kunsthistorie. Naar Fakultetet saa stærkt maa hævde Ønskeligheden af, at der oprettes et ordinært Professorat i dette Fag, skyldes det Erkendelsen af Fagets overordentlig store Omfang og videnskabelige Betydning. Ethvert større Universitet i Udlandet har da ogsaa et eller flere Professorater i Faget, saaledes ogsaa de andre nordiske Universiteter, af hvilke Oslo Universitet har 1 Professor, Lunds Universitet, Upsala Universitet og Gøteborgs Högskola hver 1 Professor og Stockholms Högskola 2 Professorer. De Opgaver, der i Øjeblikket hviler paa Docenten, svarer ganske til et Professorats; han varetager Undervisningen af de Fagstuderende, der ønsker at indstille sig til Magisterkonferens i Kunsthistorie eller at tage dette Fag som Tillægsgag ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen, afholder Eksamen, bedømmer Prisopgaver og Doktorafhandlinger i Faget og leder det fra 1. April 1935 oprettede kunsthistoriske Laboratorium. Det kan endelig tilføjes, at alle de andre Fag under Fakultetet, med hvilke Faget Kunsthistorie kan sidestilles i Omfang og Betydning, er repræsenteret ved Professorater.

Dog ikke alene Fagets Vigtighed, men ogsaa Hensynet til Dr. Ellings Kvalifikationer som Universitetslærer og Forsker gør det i højeste Grad ønskeligt, at Docenturet omdannes til et Professorat. Dr. Elling har siden sin Ansættelse ydet en overordentlig omfattende og alsidig Undervisning; i Forelæsninger og Øvelser har han gennemgaaet en Række vigtige Afsnit af baade Arkitekturens og Billedkunstens Historie baade i Udlandet og Danmark, gennemgaaet betydningsfulde Dele af Kunstsamlingerne i Nationalmuseets Middelalderafdeling, den kgl. Malerisamling, Afstøbningssamlingen og Nivaagaard-Samlingen, og i Foraarssemestrene som Regel afholdt Ekskursioner med de Fagstuderende; endelig skyldes det Dr. Ellings Initiativ, at der er blevet oprettet et kunsthistorisk Laboratorium, hvorved Undervisningen er blevet yderligere udbygget. Ved Siden af sin Universitetslærergering har Dr. Elling udfoldet en betydelig litterær Virksomhed og udgivet en Række vigtige Arbejder, der hviler paa originale Studier, navnlig vedrørende Arkitekturens og Billedkunstens Historie i Danmark i det 18. Aarhundrede.

Fakultetet kan derfor medgive Docent Ellings Andragende sin varmeste Anbefaling, og indstiller, at det ordinære Docentur i Kunst-

historie ved Københavns Universitet søges omdannet til et ordinært Professorat fra 1. April 1939 at regne.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Rektors og Kurators Tilslutning, blev paa Normeringsloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 4571 Docenturet i Kunsthistorie omdannet til et ordinært Professorat og ved kgl. Resolution af 19. April 1939 blev Docent Elling udnævnt til Professor i Kunsthistorie ved Københavns Universitet fra den 1. April 1939 at regne.

n. Oprettelse af et tysk Lektorat ved Universitetet og Dr. phil. Günther Jungbluths Beskikkelse som Lektor.

(J. Nr. 444/37).

I en Skrivelse af 2. November 1937 meddelte Ministeriet Universitetets Rektor, at der underhaanden overfor Ministeriet var rejst Spørgsmaal om en eventuel Oprettelse af et tysk Lektorat ved Københavns Universitet. Ministeriet havde derefter uofficielt forhandlet med Udenrigsministeriet, og man var blevet enig om som Grundlag for videre Forhandling med den tyske Regering at kunne opstille en Ordning, hvorefter der blev ansat en tysk Lektor ved Københavns Universitet, adjungeret en af Universitetets Professorer, fortrinsvis en germansk Filolog, med Ret til at afholde Forelæsninger indenfor det af vedkommende Professor anviste Omraade og iøvrigt med Undervisningspligt i Samarbejde med den paagældende Professor, alt dog under Forudsætning af, at Universitetet fik afgørende Indflydelse paa Personvalget, samt at der fra tysk Side blev ydet et passende Tilskud til Lektorens Aflønning.

I en i Sagen afgiven Erklæring af 2. December 1937 udtalte det filosofiske Fakultet, at det ansaa det for ønskeligt, at der blev ansat en indfødt tysk Lektor, og Fakultetet sluttede sig til den foreslaede Ordning, dog at Fakultetet ønskede Lektoren adjungeret Universitetets Professorer i Tysk. Efter at Fakultetets Erklæring var blevet indsendt til Ministeriet med Rektors Tilslutning, meddelte Ministeriet under 8. August 1938 Udenrigsministeriet, at der for Finansaaret 1938—39 vilde være et Beløb af 1500 Kr. til Disposition fra den 1. Oktober 1938 som dansk Tilskud til Aflønning af en tysk Lektor ved Københavns Universitet, samt at der til samme Formaal paa Forslaget til Finansloven for Finansaaret 1939—40 vilde blive søgt et Beløb paa 3000 Kr. Ministeriet anmodede Udenrigsministeriet om at lade denne Meddelelse gaa videre til det tyske Gesandtskab, idet man herefter forventede til Besættelse af Lektoratet at modtage indstillet fra tysk Side tre kvalificerede Personer, blandt hvilke Ministeriet

efter forud indhentet Erklæring fra Københavns Universitet kunde vælge een til Ansættelse som Lektor.

Der blev herefter fra tysk Side forelagt 4 Ansøgninger til den paagældende Lektorpost. Efter at Sagen var blevet forelagt det filosofiske Fakultet, indstillede dette under 2. December 1938 i Tilslutning til en af Professorerne, Dr. phil. L. L. Hammerich og Dr. phil. Carl Roos afgiven Udtalelse om Ansøgerne Dr. phil. Günther Jungbluth, Koblenz, til Ansættelse i Lektoratet. Professorerne Hammerichs og Roos' Udtalelse om Dr. Jungbluth var saalydende:

Dr. Günther Jungbluth er født 1912 i Köln, gik i evangelisk Folkeskole, blev Student 1931 i Koblenz, studerede derefter i Berlin, Heidelberg, Köln og München tysk Filologi med særlig Vægt paa middelalderlig Sprog og Litteratur; desuden studerede han Engelsk og Nordisk o. a. Han blev »dr. phil.« 1937 i Heidelberg med en Dissertation »Untersuchungen zu Heinrich von Veldeke«, har siden arbejdet for Berliner Akademiets Tyske Kommissions Haandskriftarkiv og anvendes som Recensent af ansete filologiske Tidsskrifter. Hans Hovedarbejde, den ovennævnte Dissertation, er et særdeles dygtigt og sikkert Arbejde med nye Synspunkter paa et ofte behandlet Omraade.

Dr. Jungbluth (der er vel anbefalet af Prof. emer. Dr. F. Panzer) er i fortrinlig Grad kvalificeret til Posten.

Efter at Fakultetets Erklæring var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev under 19. December 1938 Dr. phil. Günther Jungbluth beskikket som Lektor i Tysk ved Københavns Universitet fra den 1. Januar 1939 at regne, adjungeret Universitetets Professorer i Tysk med Ret til at holde Forelæsninger indenfor det ham af disse Professorer anviste Omraade og i øvrigt i Samarbejde med disse.

Det danske Tilskud til Lektorens Aflønning, 3000 Kr. aarlig, blev bevilget paa Finansloven under Universitetets Konto 4. a. Honorarer til Lektorer m. fl. fra 1. Januar 1939 at regne, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1663—64 og 5745—46.

o. Lektor, Dr. phil. H. Bachs Afgang fra Universitetet og Cand. mag. Peter Jørgensens Beskikkelse som Lektor i tysk Sprog.

(J. Nr. 100 a/39).

Lektor i tysk Sprog, Dr. phil. H. Bach blev fra 1. December 1938 ansat som Professor i Tysk ved Aarhus Universitet. Som Følge deraf meddelte Ministeriet ham under 6. Februar 1939 Afsked fra Stillingen som Lektor i tysk Sprog ved Københavns Universitet fra den 31. December 1938 at regne.

Den 19. December 1938 afgav Professorerne Dr. phil. L. L. Hammerich og Dr. phil. Carl Roos følgende Indstilling til det filosofiske Fakultet:

Herved foreslaar vi, at det Lektorat i tysk Sprog, der bliver ledigt til 1. Januar ved Udnævnelsen af Lektor, Dr. H. Bach til Professor ved Aarhus Universitet, besættes med cand. mag. Peter Jørgensen indtil 31. Marts 1941, d. v. s. indtil Udgangen af den løbende Trearsperiode. Cand. mag. Peter Jørgensen er afgjort den bedste af dem, der kan komme i Betragtning, og han har ved sin videnskabelige Produktion, sin Virksomhed som Undervisningsassistent og sin Deltagelse i den nylig afholdte Konkurrence i Aarhus vist sig fortrinligt kvalificeret til en Stilling af denne Art.

Den 14. Januar 1939 afgav det filosofiske Fakultet følgende Indstilling:

Ved Skrivelse af 7. ds. (J. Nr. 100 a/39) har Universitetets Rektor kommunikeret Fakultetet Meddelelse om, at Lektor, Dr. phil. H. Bach er udnævnt til Professor i Tysk ved Aarhus Universitet, og derhos udbedt sig en Indstilling fra Fakultetet vedrørende Besættelsen af det derved ledigblevne Lektorat i tysk Sprog ved Københavns Universitet.

I den Anledning skal man herved meddele, at Fakultetet i Overensstemmelse med vedlagte Forslag af 19. December 1938 fra den tyske Faggruppe indstiller, at cand. mag. Peter Jørgensen beskikkes som Lektor i tysk Sprog ved Københavns Universitet fra 1. Januar 1939, fra hvilket Tidspunkt Lektor, Dr. H. Bach er fratraadt, indtil 31. Marts 1941, til hvilket Tidspunkt den løbende Funktionsperiode udløber. Cand. mag. Peter Jørgensen er født 12. September 1899, har bestaaet Skoleembedseksamen i Tysk som Hovedfag og Dansk og Engelsk som Bifag i Eksamensterminen Sommeren 1927 med 1. Karakter ($7\frac{3}{16}$) og har siden Efteraarsemestret 1931 fungeret som Undervisningsassistent i Tysk ved Københavns Universitet; angaaende hans faglige Kvalifikationer skal man henvise dels til Faggruppens vedlagte Erklæring, dels til Udtalelsen om ham i Indstillingen fra det til Bedømmelse af Ansøgningerne om det ledige Professorat i Tysk ved Aarhus Universitet nedsatte fagkyndige Udvalg¹).

Fakultetet anmoder om, at Sagen maa nyde hurtig Fremme, saaledes at den nye Lektor kan komme til at træde i Funktion fra det kommende Foraarssemesters Begyndelse, og henstille, at hans Beskikkelse kommer til at gælde fra 1. Januar d. A., da han maa paabegynde Tilrettelæggelsen af Undervisningen allerede i indeværende Maaned.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev Cand. mag. Peter Jørgensen under 8. Februar 1939 beskikket som Lektor i tysk Sprog ved Københavns Universitet for Tiden 1. Januar 1939—31. Marts 1941.

¹) Trykt i Aarhus Universitets Aarsberetning for 1937—38, Side 61.

**p. Oprettelse af et Lektorat i Musikvidenskab og Mag. art.
Jens Peter Larsens Beskikkelse som Lektor.**

(J. Nr. 202/39).

Som Led i den nedenfor Side 169 omtalte Udvidelse af Undervisningen i Musik som Følge af Indretning af en Hovedfagseksamen i Musik blev der paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1663—66 optaget en Bevilling paa 2400 Kr. som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 2400 Kr. aarlig til Honorering af en Lektor i Musikvidenskab.

Under 4. Marts 1939 tilskrev Professor i Musikvidenskab, Dr. phil. Erik Abrahamsen det filosofiske Fakultet saaledes:

Paa Finanslovsforslaget for 1939—40 findes optaget Forslag om et Lektorat i Musikvidenskab. Under Forudsætning af, at nævnte Forslag vedtages, tillader jeg mig at anmode Fakultetet om, at Stillingen som Lektor i Musikvidenskab besættes uden Opslag, og at Fakultetet foreslaar Magister Jens Peter Larsen beskikket til den Post.

Magister J. P. Larsen er Magister i Musikvidenskab fra 1928. Han har efter sin Konferens, foruden Offentliggørelse af en Række fortrinlige Tidsskriftsartikler i danske og udenlandske Tidsskrifter (Folkeviseproblemer, Kirkesang, Händel, Weyse) især arbejdet med en stilkritisk Undersøgelse af Haydns Symfonier. Et Arbejde paa dette Omraade («Zur Echtheit und Chronologie der Sinfonien Joseph Haydns. I. Quellenkritischer Teil») vil i Løbet af kort Tid blive indleveret til Fakultetet til Forsvar for den filosofiske Doktorgrad. En Række Detailproblemer indenfor Haydnforskningen har Magister Larsen allerede fremført i udenlandske Tidsskrifter og har her, ved sin sikre Metode og sit udstrakte Kendskab til Kildematerialet, forlængst fastslaaet sit Navn som et af de betydende indenfor den internationale Forskning af den wienerklassiske Musik.

Siden sin Konferens 1928 har Magister Larsen fungeret som Undervisningsassistent i Faget Musik ved Universitetet. Hans fremragende videnskabelige Kvalifikation, i Forbindelse med hans gedigne musikermæssige Uddannelse (Organist-Eksamen 1923), har gjort ham i særlig Grad egnet til Universitetsundervisningen, i hvilken han ligeledes har lagt udmærkede pædagogiske Evner for Dagen. Hans Undervisning har været af stor Værdi for den musikteoretiske Uddannelse af Universitetets Studerende. I hvor høj Grad man har værdsat Magister Larsens Virke ved Universitetet fremgaar bl. a. af hans Indvælgelse i de Udvalg, der har beskæftiget sig med Tilrettelæggelsen af Faget Musiks Omdannelse til Hovedfag. Magister Larsen er saaledes tilfulde inde i Forudsætningerne for den fremtidige Undervisning i Faget, baade som Hovedfag og Bifag.

Under Henvisning til Magister Larsens uomtvistelige videnskabelige Evner, hans musikermæssige Kvalifikationer og hans ligesaa værdi-

fulde pædagogiske Anlæg, der alt tilsammen i særlig Grad gør ham egnet til at beklæde Stillingen som Lektor i Musikvidenskab ved Universitetet, foreslaar jeg Fakultetet, at denne Stilling besættes med Magister Larsen uden forudgaaende Opslag.

I Tilslutning til denne Udtalelse indstillede det filosofiske Fakultet under 17. Marts 1939 Magister Larsen til Ansættelse i Lektoratet. Efter at Fakultetets Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev Mag. art. Jens Peter Larsen under 20. April 1939 beskikket som Lektor i Musikvidenskab ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne.

q. Professor, Dr. phil. C. Wesenberg-Lunds Afgang fra Universitetet, Oprettelse af et ordinært Professorat i Ferskvandsbiologi og Dr. phil. Kaj Bergs Udnævnelse til Professor.

(J. Nr. 309/37).

Under 23. Maj 1937 indgav ekstraordinær Professor i Ferskvandsbiologi, Dr. phil. C. Wesenberg-Lund, som den 22. December 1937 fyldte 70 Aar, Ansøgning om Afsked med Pension paa Grund af Alder.

Den 2. Oktober 1937 fremsendte det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet Professor Wesenberg-Lunds Afskedsansøgning ledsaget af følgende Udtalelse:

Da Professor Wesenberg-Lund er ekstraordinær Professor, bortfalder hans Stilling ved hans Afgang, men da Fakultetet af Hensyn til fortsat Undervisning og videnskabelig Forskning indenfor det Fag, som Professor Wesenberg-Lund repræsenterer og af Hensyn til det bestaaende ferskvands-biologiske Laboratorium maa ønske Professor Wesenberg-Lunds Lærerpost opretholdt, har man under D. D. afgivet til Universitetets Kurator det i Genpart vedlagte Forslag om Oprettelse af et ordinært Professorat i Ferskvandsbiologi paa Normeringsloven for 1938—39.

Under Henvisning hertil skal Fakultetet indstille, at der først bevilges Professor Wesenberg-Lund Afsked fra det Tidspunkt, paa hvilket en Efterfølger til ham er udnævnt i det Embede, som forventes oprettet til Erstatning for det ekstraordinære Professorat.

Fakultetets ovennævnte Forslag af 2. Oktober 1937 om Oprettelse af et ordinært Professorat i Ferskvandsbiologi var saalydende:

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet tillader sig herved at ansøge om, at der maa blive normeret en Stilling som ordinær Professor i Ferskvandsbiologi ved Universitetet paa Normeringsloven

for 1938—39 samt, at Professor Wesenberg-Lund, der har indgivet Ansøgning om Afsked fra Udgangen af December Maaned i indeværende Aar, idet han i nævnte Maaned fylder 70, maa blive anmodet om at fungere, indtil nævnte Embede kan blive oprettet og besat.

Til Begrundelse skal Fakultetet tillade sig at fremføre følgende: Professor Wesenberg-Lunds Professorat er ekstraordinært, men den Institution, Universitetets ferskvandsbiologiske Laboratorium, som han bestyrer, er en fast Institution, ved hvilken der meddeles obligatorisk Undervisning og er normeret en fast videnskabelig Assistent. Alene dette bør efter Fakultetets Mening medføre, at Faget fortsat maa repræsenteres ved en Universitetslærer, som tillige er Bestyrer af Institutionen. Men hertil kommer, at Fakultetet maa anse det for at være af overordentlig stor Værdi for Universitetet, at det videnskabelige Arbejde indenfor Limnologien, som er udført paa Institutionen, og som har været af stor Betydning, maa kunne blive fortsat, saaledes at de værdifulde Traditioner, der her er skabt, maa kunne blive ført videre. Man maa fra Fakultetets Side mene, at en Institution, fra hvilken der i Aarenes Løb er udgaaet en saa betydelig Række videnskabelige Arbejder, bør bevares i saa vid Udstrækning som muligt som hidtil, og at det under Hensyn til den internationale videnskabelige Position, som Institutionen har, maa være af Betydning, at den bestyres af en ordinær Professor.

Som det vil være bekendt, ejer Carlsbergfondet den i Hillerød beliggende Bygning, hvorfra Undersøgelserne og Undervisningen i de sidste 7 Aar er udført. Bygningen købtes i 1930 og indrettedes af Fondet til et fuldt moderne ferskvands-biologisk Laboratorium. Universitetet betaler Leje af det. Det vilde være unaturligt ikke her at fremhæve, at Forholdet til Carlsbergfondet har været en meget vigtig Forudsætning for hele den Virksomhed, Professor Wesenberg-Lund har udfoldet, og meget bidraget til Institutionens videnskabelige Ry.

Hertil kommer endvidere den undervisningsmæssige Betydning, som Ferskvandsbiologien har. Allerede ved Oprettelsen af det ekstraordinære Professorat i 1922 blev dette stærkt fremhævet, og de Kurser og Ekskursioner, som Professor Wesenberg-Lund har afholdt, har været af meget stor Betydning for Universitetets Undervisning paa dette Omraade. Det maa i denne Forbindelse navnlig fremhæves, at Ferskvandsbiologien kan faa en særlig Betydning ved Undervisningen i Skolerne, fordi der saa at sige ikke findes nogen Skole i Danmark, i hvis Nærhed der ikke findes en Sø, et Vandløb eller en Mose, saaledes at disse Omraaders Fauna er særlig let tilgængelig og derfor særlig egnet som Objekt for de Adjunkter og Lektorer, som ønsker at drive en biologisk præget Undervisning. Der foreligger yderligere det, at der ved den nye Studieordning nu atter skal være Speciale, og man tør forvente, at ikke faa cand. mag. er netop af ovennævnte Grund vil vælge Speciale indenfor Ferskvandsbiologien. I Betragtning af de overordentlig store baade undervisningsmæssige og administra-

tive Pligter, som paahviler Professoren i Zoologi, vil det være af megen Betydning, saafremt der findes en særlig Lærerpst, der kan paatage sig saavel saadanne Specialestuderendes Undervisning som Eksamination. Men ikke alene for de Studerende, der har særlige Interesser og derfor Speciale indenfor Ferskvandsbiologien, men overhovedet for alle Studerende indenfor Faggruppen, vil det, af Hensyn til Fagets Betydning i Skoleundervisningen, være værdifuldt, saafremt der kan gives dem nogen Undervisning, og dette vil efter de nylig vedtagne Studieplaner paa passende Maade kunne ske til Eksamens 2. Del, der netop forudsætter saadan Undervisning i almindelig Zoologi.

Idet man henviser til ovenstaaende, skal man, dels under Hensyn-tagen til Institutionens videnskabelige Betydning, dels under Hensyn-tagen til Fagets undervisningsmæssige Værdi andrage om, at der maa blive normeret et ordinært Professorat i Ferskvandsbiologi.

Under 20. December 1937 fremsendte Universitetets Rektor Professor Wesenberg-Lunds Afskedsansøgning og Fakultetets Indstilling om hans foreløbige Forbliven i Embedet til Ministeriet og udtalte samtidig bl. a. følgende:

Under Hensyn til de særlige Forhold, som er til Stede, og som er nærmere berørt i Fakultetets Skrivelse, nemlig at Carlsbergfondet ejer den Bygning, hvori det ferskvandsbiologiske Laboratorium er installeret i Hillerød, og har udlejet denne til Staten samt giver et aarligt Tilskud til Laboratoriets Drift, — en Ordning, der er nøje knyttet til, at Professor Wesenberg-Lund er Laboratoriets Leder — vil det være nødvendigt, at der optages Forhandlinger med Carlsbergfondet om den fremtidige Ordning, naar Professor Wesenberg-Lund ikke længere er Laboratoriets Leder, idet Professoren i Ferskvandsbiologi nødvendigvis maa have et Laboratorium til sin Raadighed. Disse Forhandlinger er allerede indledet, men har ikke kunnet tilendebringes, inden Forslag til Normeringsloven for 1938—39 skulde afgives til Ministeriet, ligesom det vil kunne forudses, at Forhandlingerne vil være nogen Tid endnu, saaledes at Forslag formentlig først kan fremsættes til Normeringsloven for 1939—40. Under disse Forhold finder baade Fakultetet og Konsistorium det ønskeligt, om Professor Wesenberg-Lund kunde fortsætte som Professor i Faget og Leder af Laboratoriet ca. eet Aar endnu, d. v. s. indtil 1. April 1939, og han har i den vedlagte Skrivelse af 19. ds. erklæret sig villig dertil.

I Henhold hertil skal man ved Fremsendelse af denne Sag indstille, at Professor Wesenberg-Lunds Afskedsansøgning stilles i Bero indtil videre, foreløbig indtil 1. April 1939.

Under 18. Januar 1938 bifaldt Ministeriet, at Professor Wesenberg-Lunds Afskedigelse blev udskudt indtil 31. Marts 1939 under Hensyn til de Forhandlinger, som var blevet optaget med Carlsbergfondet som Ejer af det ferskvandsbiologiske Laboratoriums Bygning

i Hillerød, vedrørende den Ordning, der vilde være at træffe efter Professor Wesenberg-Lunds Afgang. Om disse Forhandlinger, som resulterede i Laboratoriets Overdragelse til Staten, er givet Meddelelse nedenfor Side 231.

Efter at Fakultetets Indstilling af 2. Oktober 1937 om Oprettelse af et ordinært Professorat i Ferskvandsbiologi var blevet indsendt til Ministeriet med Rektors og Kurators Tilslutning, blev Professoratet oprettet paa Normeringsloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 4571.

Efter Indstilling af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor blev Embedet opslaaet ledig, og under 28. Marts 1939 blev den eneste indkomne Ansøgning, nemlig fra fast videnskabelig Assistent ved Universitetets ferskvandsbiologiske Laboratorium, Dr. phil. Kaj Berg af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme den indkomne Ansøgning nedsatte Fakultetet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 et Udvalg, bestaaende af Professorerne, Dr. phil. C. Wesenberg-Lund, Dr. phil. C. M. Steenberg og Dr. phil. R. Spærk. Dette Udvalg afgav under 13. April 1939 følgende Indstilling til Fakultetet:

Dr. phil. Kaj Berg har en grundig Uddannelse som Ferskvandsbiolog, idet han — foruden at have haft et ferskvandsbiologisk Speciale til sin Embedseksamen — i ca. 14 Aar har virket som Assistent ved Universitetets ferskvandsbiologiske Laboratorium, hvor han dels har haft Lejlighed til at følge den der foregaaende videnskabelige Virksomhed, dels haft rig Lejlighed til gennem Ekskursioner at lære den danske Ferskvandsfauna at kende. Denne Uddannelse er suppleret gennem en lang Række Besøg paa svenske og mellemeuropæiske ferskvandsbiologiske Instituter. Dr. Berg har endvidere igennem den ovennævnte Aarrække bistaaet ved Kursus og Ekskursioner for de Studerende, ligesom han under Kursuset har holdt Forelæsninger over visse Dyregrupper. Han har saaledes ogsaa derigennem erhvervet nogen Undervisningsfærdighed.

Dr. Berg, der i 1928 erhvervede Universitetets Guldmedaille og i 1931 den filosofiske Doktorgrad, har offentliggjort 14 videnskabelige Arbejder, hvoraf 2 i Samarbejde med andre. Desuden har han skrevet en halv Snes Artikler af mere refererende Art. De ovennævnte 14 Afhandlinger kan deles i tre Grupper. En Del er af faunistisk-biologisk Karakter. Hertil hører hans i 1929 offentliggjorte Oversigt over de danske Cladocerer (Guldmedaillearbejdet), hvori dels er omtalt en Del for den danske Fauna nye Arter (fundet af Forfatteren selv), dels publiceres en Del nye Iagttagelser over Udbredelse, Bygningsforhold, Variation m. m. Senere har han i 1933 yderligere beskrevet Hannen af en Cladocer-Art, *Macrothrix hirsuticornis*, ligeledes fundet af Forfatteren her i Landet. Den ovennævnte Afhandling fra 1929 udgør et

Forarbejde for Doktordisputatsen fra 1931, der danner en Overgang mellem de faunistisk-biologiske og seksual-biologiske Arbejder. I dette Arbejde er Slægten *Daphnia* gjort til Genstand for særligt Studium, dels i Henseende til Antal og Overvintringsforhold, dels i Henseende til Variationer efter Tid og Lokalitet, Seksualperiodernes Beliggenhed etc. Han har i dette Arbejde paavist en sydlig Arts Forekomst i Danmark og ydet nye Bidrag til dens Biologi. Endelig har Dr. Berg i denne Afhandling ydet et betydeligt Bidrag til *Daphnia*-Arternes Seksualbiologi, idet han paaviser, at Overgangen fra Parthenogenese til Gamogenese er betinget af ugunstige ydre Kaar (Depressionshypotesen), i Modsætning til den ældre Weismann'ske Hypotese. Dette Problem har han yderligere uddybet i nogle senere Arbejder, navnlig i et Par fra 1932 og 1936, hvori han dels paaviser, at en Tidsfaktor er uden Betydning som kønsbestemmende, dels ved gennemførte Vejninger af parthenogenetiske og gamogenetiske Hunner støtter den ovenfor omtalte Depressionshypotese. Til Belysning af den Betydning, man kan tillægge Dr. Bergs Arbejder paa dette Omraade, kan fremføres, at han er blevet opfordret til at skrive en sammenfattende Oversigt i *Biological Reviews*. Den tredje Gruppe af Dr. Bergs Arbejder er endelig de økologiske. Disse falder igen i to Grupper, nemlig to, der omhandler Planktonfaunaen, og et, der behandler Bundfaunaen. Et fjerde danner en Overgang. I 1929 har han i et Arbejde, hvis botaniske Del er udført af Gunnar Nygaard, undersøgt Zooplanktonet, specielt Crustaceerne i Relation til Phytoplanktonet, ligesom han har udført Iagttagelser over Planktoncrustaceernes Forhold til Lys. I et senere Arbejde (sammen med Aug. Krogh) har han gennem Forbrændingsanalyser paavist Sammenhæng mellem Zooplanktonets maksimale Optræden og Phytoplanktonets Indhold af Kulhydrat og Protein. I et Arbejde fra 1937 om de danske Arter af Myggeslægten *Chaoborus* har han — foruden nærmere at paavise hvilke Arter, der forekommer i de forskellige ferske Vande — ydet Bidrag til Forstaaelse af *Chaoborus*larvernes Døgnvandring og disses Relation til Lyset. Endelig har han i et større Arbejde fra 1938 — vel nok det mest omfattende og betydelige i hans Produktion — behandlet Esromsøens Bundfauna, saavel dens Kvantitet pr. Arealenhed som de forskellige typiske Formers bathymetriske Forekomst, Periodicitet og Migration, alt sat i Forhold til de økologiske Faktorer, der ligeledes beskrives grundigt. Dette Arbejde er en af de betydeligere Fremstillinger af denne Art af en Indsøs Bundfauna.

Medundertegnede Wesenberg-Lund, der gennem det daglige Samarbejde med Dr. Berg i næsten 14 Aar har et meget indgaaende Kendskab til ham og hans Arbejdsmaade, vil gerne tilføje følgende: »Særlig i de 4—5 sidste Aar har Dr. Berg, med en enestaaende Flid, sat sig ind i vidt forskellige Omraader af Limnologien. Gennem talrige Ekskursioner har han skaffet sig et første Haands Kendskab til store Dele af den lavere Ferskvandsfauna og paa forskellige Omraa-

der gennem eksperimentelle Studier ført Undersøgelserne videre i Laboratoriet. Han har sat sig grundigt ind i Ferskvandets kemiske og fysiske Forhold. Ganske særlig hans sidste store Arbejde over Esromsø viser hans betydelige Alsidighed og tillige, at han er en fortræffelig Tegner. Hans Arbejder fra de sidste Aar viser en ikke helt almindelig Evne til at kombinere Resultaterne af de fysisk-kemiske Undersøgelser med de gennem de biologiske Studier indvundne Resultater over Dyrernes Liv og til at forbinde Studierne i Naturen med eksperimentelle Undersøgelser i Laboratoriet. Under Udarbejdelsen af hans Arbejder har jeg haft Lejlighed til at lære hans store Grundighed, ualmindelige Flid og betydelige Concentrationsevne nøje at kende. Han havde i December knapt faaet sin store Esromundersøgelse fra Haanden, før han paabegyndte dels et insektbiologisk Arbejde, dels Studier over Susaaens fysisk-kemiske Forhold og dens Bundfauna. Som den, der har paabegyndt de Ferskvandsbiologiske Undersøgelser herhjemme, tillader jeg mig, ganske særlig fordi han er Eneansøger, at anmode om at maatte udtale, at jeg næppe kunde ønske mig nogen anden til at føre disse Undersøgelser videre end Dr. Kaj Berg«.

Dr. Bergs Produktion behandler saaledes ret forskellige Sider af Limnologi; den er ganske overvejende baseret paa Iagttagelser og Indsamlinger i Naturen, alle udført af Forfatteren selv, men i flere Tilfælde er dette Materiale yderligere udbygget gennem Forsøg og Arbejde i Laboratoriet. Den viser saaledes Forfatterens alsidige Beherskelse af Ferskvandsbiologien. Under Hensyn til hans vita ante acta og hans ovenfor gennemgaaede videnskabelige Produktion tager vi ikke i Betænkning at udtale, at vi anser Ansøgeren for kvalificeret til Embedet som Professor i Ferskvandsbiologi.

Efter at denne Indstilling var blevet enstemmigt tiltraadt af Fakultetet og indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev der ved kgl. Resolution af 26. April 1939 meddelt Professor Wesenberg-Lund Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 30. April 1939 at regne, og ved kgl. Resolution af 12. Maj 1939 blev Dr. phil. Kaj Berg udnævnt til Professor i Ferskvandsbiologi ved Københavns Universitet fra den 1. Maj 1939 at regne.

r. Professor Dr. phil. M. Vahls Afgang fra Universitetet og Lektor Dr. phil. Niels Nielsens Udnævnelse til Professor i Geografi.

(J. Nr. 234/38).

Under 30. Januar 1939 blev der meddelt Professor i Geografi, Dr. phil. M. Vahl Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. August 1939 at regne.

Efter at det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet den 25. April 1938 havde fremsendt Professor Vahls Afskedsansøgning,

tilskrev Fakultetet den 11. Oktober 1938 Universitetets Rektor saaledes:

I Henhold til vedlagte af Professorerne Dr. M. Vahl og Dr. G. Hatt fremsatte Forslag, der er tiltraadt af samtlige Medlemmer af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, skal Fakultetet foreslaa, at det ordinære Professorat i Geografi, der bliver ledigt ved Professor Vahls Afgang den 31. August 1939, besættes ved Kaldelse af Lektor, Dr. phil. Niels Nielsen.

Professorerne Vahls og Hatts Forslag var saalydende:

Vi undertegnede tillader os herved at foreslaa, at Dr. phil. Niels Nielsen kaldes til det ordinære Professorat i Geografi, som bliver ledigt ved Professor Martin Vahls Afgang 31. August 1939.

Niels Nielsen begyndte sin selvstændige videnskabelige Forskning med sine Studier over Jernudvindingen i Jylland, der skaffede ham Doktorgraden. De gennem dette Arbejde vundne Erfaringer gjorde han siden frugtbare ved sine Undersøgelser over Nordboernes Jernudvinding paa Island og Grønland. Men efterhaanden kom hans Arbejde til at ligge indenfor Geografis fysiske Discipliner og særlig Geomorfologien.

Indenfor to geografiske Omraader, Island og den jyske Vestkyst, studerer Niels Nielsen de geomorfologiske Kræfter og Processer. Begge Steder har hans Forskning allerede givet Resultater af vidtrækkende Betydning og har vundet stor Anerkendelse i den videnskabelige Verden. Vi skal blot minde om, at hans Ekspeditioner til Vatnajökul har ydet væsentlige Bidrag til Opfattelsen af Vulkanismens Natur, og at hans Studier over Palagonitformationen har kastet Lys over en af de vigtigste islandske Bjergarters Oprindelse og bidraget væsentlig til Opklaringen af Islands Tilblivelse.

Sine Iagttagelser over Sandflugt og Klitdannelse begyndte han i Central-Islands Ørkener, men forlagde dem siden til Jyllands Vestkyst, især til Halvøen Skallingen, som han har gjort til et Centrum for Studiet af Naturforholdene i Klit, Marsk, Vade og Sandstrand. De af Dr. Niels Nielsen udarbejdede Metoder til eksakt Maaling af Sedimentationen har vundet international Anerkendelse og bliver nu anvendt i flere Lande ved Nordsøens Kyster. Til Dr. Niels Nielsens bedste Egenskaber hører hans Evne til at samle yngre Forskere om frugtbare Opgaver. Den Række af Doktordisputater af zoologisk, botanisk og kulturgeografisk Art, som er udgaaet fra Skalling-Laboratoriet, vidner stærkt om Dr. Nielsens Evner som Leder og Organisator af videnskabeligt Arbejde.

Vi kan ikke her komme ind paa Detailler i Dr. Nielsens videnskabelige Virksomhed, men vedlægger en Liste over hans videnskabelige Publikationer.

Sin videnskabelige Uddannelse har Dr. Niels Nielsen suppleret ved Studierejser i Frankrig, Schweiz, Balkanhalvøen, Tyskland, Hol-

land og England samt skandinaviske Lande. Han har efter Indbydelse holdt Forelæsninger ved følgende fremmede Universiteter og Institutter: La Sorbonne i Paris, Universitetet i Oslo, Universitetet i Leningrad, Åbo Akademi, Reykjavik Universitet, de geografiske Institutter i Cambridge, Göteborg og Stockholm, og har desuden forelåst i følgende Selskaber: Deutsche geologische Gesellschaft i Berlin, Gesellschaft für Erdkunde, Berlin, Royal Geographical Society, London, Sydsvenska Geografiska Sällskapet, Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi, det norske geografiske Selskab, Geografiska Sällskapet i Finland og det russiske geografiske Selskab i Leningrad.

I de senere Aar har Dr. Niels Nielsen ledet flere Ekskursioner for fremmede i Danmark med Deltagere fra Institutioner i Lund, Stockholm, Uppsala, Göteborg, Oslo, Berlin, Greifswald, Tübingen, Amsterdam, Utrecht, Cambridge, Manchester, Liverpool, Bristol, Dublin og St. Andrews m. fl.

Sine administrative Evner har Dr. Niels Nielsen haft Brug for som Sekretær i Geografisk Selskab, Redaktør af Geografisk Tidsskrift, Kulturgeografiske Skrifter, Meddelelser fra Skalling-Laboratoriet. Desuden er han Medudgiver af Geologie der Meere und Binnengewässer.

Endelig bør det nævnes, at Dr. Niels Nielsen har virket som Privatdocent ved Københavns Universitet i en Aarrække.

Vi finder det i høj Grad ønskeligt for Geografiens Fremtid herhjemme, at Professor Vahls Efterfølger bliver en Repræsentant for Geografiens naturvidenskabelige Side. Fagets humanistiske Side er repræsenteret ved Professor Hatt, som ønsker at fastholde sit Professorat i Kulturgeografi, men som i Erkendelse af den naturvidenskabelige Geografis primære Betydning lægger meget stor Vægt paa, at det ordinære Professorat i Geografi tilfalder en Forsker, hvis Hovedinteresse ligger indenfor de naturvidenskabelige Discipliner. Ud fra de her anførte Betragtninger tager vi ikke i Betænkning at udtale, at Dr. Niels Nielsen saa afgjort er alle andre, der eventuelt kunde komme i Betragtning, overlegen, at en nærmere Granskning af hans Kvalifikationer i Forhold til andres kan anses for overflødig, og vi foreslaar derfor, at det fra 1. September 1939 ledige Professorat besættes ved Kaldelse af Dr. Niels Nielsen.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet tiltraadt af Konsistorium og indsendt til Ministeriet, blev Lektor, Dr. phil. Niels Nielsen ved kgl. Resolution af 22. Marts 1939 udnævnt til Professor i Geografi ved Københavns Universitet fra den 1. September 1939 at regne.